

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society
February 2025 | DA

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

LEDER

Leder

Som vinteren langsomt slipper sit greb og giver plads til foråret, afholder EØSU i marts en række dynamiske arrangementer, som sætter fokus på holdningerne blandt de unge og i civilsamfundet.

Det hele sparkes i gang med den 16. udgave af arrangementet "**Dit Europa, din mening!**". Den 13.-14. marts 2025 vil YEYS-arrangementet, som det også kaldes, samle næsten 100 unge deltagere fra ungdomsorganisationer, nationale ungdomsråd og gymnasieskoler samt 37 lærere fra EU's medlemsstater, kandidatlande og Storbritannien. Sammen vil de dele en enestående oplevelse, hvor de i fællesskab definerer det Europa, de ønsker at bo i.

Deres anbefalinger vil kunne indgå i EØSU's anden civilsamfundsuge, som afholdes bare få dage efter, hvor de kan fungere som grundlag for debatter med fokus på unge, og blive delt med højtstående repræsentanter fra EU's institutioner.

Efter sin lovende start i 2024 vil dette års civilsamfundsuge finde sted den 17.-21. marts og have fokus på **styrkelse af samhørigheden og deltagelsen i polariserede samfund**.

Social ustabilitet, økonomiske tilbageslag og udbredt utilfredshed, navnlig blandt dem, som føler sig overset og ladt i stikken, har øget splittelsen i samfundet.

For at tage hånd om disse presserende bekymringer vil **civilsamfundssugen 2025** samle en bred vifte af interessenter fra civilsamfundet i og uden for Europa og udgøre en enestående platform til at deltage i kritiske debatter, udveksle bedste praksis og samarbejde om at udvikle løsninger, der fremmer den sociale samhørighed og styrker det demokratiske engagement.

I år dækker dagsordenen tre store initiativer: en debat mellem **de europæiske civilsamfundsorganisationer og -netværk** (paneldebatter med EØSU's kontaktgruppe) om, hvordan en europæisk civilsamfundsstrategi kan fremme større samhørighed, **det europæiske borgerinitiativs dag (ECI-dagen)** og rollen med hensyn til at tackle polarisering samt **overrækkelsen af civilsamfundsprisen**. Temaet for den 15. udgave af civilsamfundsprisen, som belønner fremragende civilsamfundsinitiativer, er bekæmpelse af skadelig polarisering af det europæiske samfund. Vinderne er civilsamfundsorganisationen "Diversity" fra Belgien, "Reporters of Hope" fra Frankrig og "Slovak Debate Association" fra Slovakiet. Deres placering vil blive offentliggjort ved prisoverrækkelsen!

Vores **civilsamfundsuge** fungerer som en platform, hvor det organiserede civilsamfund og borgere opfordres til at komme til orde om centrale spørgsmål lige fra de voksende udfordringer forbundet med klimaforandringerne, de stigende leveomkostninger og de stadig større indkomstforskelle til valgresultaterne rundt om i verden i 2024, som alt sammen har skabt grobund for en udbredt polarisering.

Jeg opfordrer jer til at bidrage til denne meningsfulde udveksling ved at deltage i vores debatter og gribe chancen for at skabe forandring gennem debat. Vores holdninger er vigtige og vil blive hørt, så længe vi står sammen, er proaktive og parate til at bidrage til et mere sammenhængende og

deltagelsesbaseret Europa. Der er nu åbent for [tilmelding](#)! Gå ikke glip af denne mulighed!

Laurentiu Plosceanu

Næstformand med ansvar for kommunikation

VIGTIGE DATOER

13.-14. marts 2025

[Dit Europa, din mening! 2025](#)

17.-20. marts 2025

[Civilsamfundslugen 2025](#)

18. marts 2025

[ECI-dagen 2025](#)

26.-27. marts 2025

EØSU's plenarforsamling

LIGE TIL SAGEN

Forud for kvindernes internationale kampdag den 8. marts og det 69. møde i FN's Kvindekommission (UNCSW69) - som er det vigtigste globale organ til fremme af kvinders rettigheder - skriver EØSU-medlem Maria Nikolopoulou, ordfører for udtalelsen om [EØSU's bidrag til EU's prioriteter ved det 69. møde i FN's Kvindekommission](#), om EU's fremskridt når det gælder ligestilling

mellem kønnene. Der er mange forbedringer, som fortjener anerkendelse, men kvinderne er stadig langt fra at have de samme rettigheder som mænd. Der er stadig mange huller, der skal lukkes, og der er endnu mange kampe, der skal vindes.

KØNSLIGESTILLING: SELV OM EUROPA ER NÅET LANGT, ER DER STADIG ET STYKKE AT GÅ

Af Maria Nikolopoulou

Få dage inden fejringen af kvindernes internationale kampdag og op til det 69. møde i FN's Kommission for Kvinders Status (i New York) er det oplagt at reflektere over og evaluere de fremskridt, der er gjort med at opnå ligestilling mellem kønnene. Det er også et godt tidspunkt til at se fremad og bane vejen for fortsatte fremskridt.

Ser man på den lovgivningsmæssige ramme, er der forbedringer at spore: Flere kvinder er aktive på arbejdsmarkedet, de tjener bedre, opnår et højere uddannelsesniveau, øger deres politiske repræsentation og beklæder flere magtfulde poster. Fremskridtene har imidlertid været langsommelige og ujævne medlemsstaterne imellem.

Og så længe der fortsat findes strukturelle uligheder og kønsstereotyper, og der ses tilbageslag for kvinders rettigheder, vil kvinder stadig være underrepræsenteret i det offentlige rum, i politik og på STEM-uddannelser, de vil blive udsat for vold både online og offline og vil mangle adgang til ressourcer og kapital til iværksætteri. De vil også i højere grad blive ramt af tidsfattigdom og økonomisk fattigdom, og det vil tage uforholdsmæssigt mange år at udligne løn- og pensionsgab mellem mænd og kvinder.

At komme videre kræver først og fremmest uddannelse, finansiering og tilsagn. Vi har brug for ressourcer til at styrke kvinders færdigheder med henblik på en digital og grøn retfærdig omstilling, finansiere nationale handlingsplaner til bekæmpelse af vold mod kvinder samt tilbyde uddannelse af alt personale, som arbejder med personer, der har været udsat for vold.

Vi er nødt til at finansiere iværksætterprojekter og oprette økonomisk overkommelige, tilgængelige pasningsordninger af høj kvalitet for børn og ældre for at befri kvinderne for byrden med ulønnede omsorgsforpligtelser. Desuden har vi brug for et stærkt tilsagn om at skabe sikre rum, få flere kvinder til at stille op til parlamentsvalg, både på lokalt og nationalt plan og på EU-plan, samt sikre kvinders aktive deltagelse i ikkevoldelige processer til konfliktløsning og fredsopbygning, samtidig med at vi fremmer kønsneutrale tilgange i disse bestræbelser.

Derudover vil en bred EU-strategi for 2030-dagsordenen bidrage til, at vi kan komme langt hurtigere fremad med at gøre ligestilling mellem kønnene til en central del af vores politikker. Verdensmålene for bæredygtig udvikling bør behandles samlet, ikke hver for sig.

EU gør det "godt". Men "godt" er ikke godt nok for de mænd, kvinder og piger i EU, der kæmper for at opnå reel kønsligestilling i de kommende år. Vores rolle som civilsamfund er at presse de politiske beslutningstagere yderligere til at bevæge sig hurtigere fremad.

ET SPØRGSMÅL TIL...

Rapporterne fra 2024 af Mario Draghi og Enrico Letta har skabt røre i EU og medlemsstaterne og er på vej til at blive køreplaner for den kurs, som Europa bør følge for at sikre en levedygtig fremtid. I sin udtalelse [Evaluering af Letta- og Draghirapporterne om EU's indre markeds funktion og konkurrenceevne](#) giver EØSU civilsamfundets perspektiv på rapporterne og kommer med anbefalinger til en hurtig indsats. Vi har bedt de tre ordførere for udtalelsen – Matteo Carlo Borsani, Giuseppe Guerini og Stefano Palmieri – om at fremhæve de forslag i rapporterne, som de finder særligt vigtige for EU's fremtidige velstand.

DER KAN IKKE HÅNDPLUKKES FRA LETTA- OG DRAGHIRAPPORTERNE

Af Matteo Carlo Borsani
EØSU's Arbejdsgivergruppe

Den første og vigtigste opfordring i EØSU's udtalelse er, at der omgående træffes skridt til at gennemføre anbefalingerne i Letta- og Draghirapporterne. Jeg mener, at dette bør gælde alle anbefalingerne – man kan ikke håndplukke fra de to rapporter. De skal gennemføres i deres helhed, dvs. forslagene må ikke indskrænkes og kun fokusere på det, der er nemt, så man undgår de mest kritiske og kontroversielle spørgsmål såsom investeringer.

Ser vi først på Draghirapporten og det indlysende vigtige fokus på EU's konkurrenceevne generelt, anser jeg rapportens anbefalinger om EU's industripolitik som helt afgørende. Det gælder især understregningen af

behovet for en industripolitik, der kan komme den nuværende fragmenterede tilgang til livs. I dag har vi 27 nationale industripolitikker, som ikke altid er koordinerede. Kun med en struktureret europæisk indsats vil vi

her kunne finde den rette balance mellem på den ene side skatte-, lovgivnings- og handels-/toldforanstaltninger og på den anden side finansielle incitamenter, som er det, der kendetegner USA's og Kinas seneste industripolitikker, og som vil skabe store gevinster for det indre marked.

Denne indsats skal dog ledsages af en markant mindskelse af regelbyrden for virksomheder, og i det lys er jeg særlig glad for, at der i Lettarapporten efterlyses et indre marked, hvor det går hurtigt, og som går langt. Nogle af rapportens vigtigste anbefalinger er, at regelbyrden skal strømlines, de administrative procedurer forenkles, og at der skal træffes yderligere tiltag for at mindske bureaukratiet, især for små og mellemstore virksomheder (SMV'er). I den sammenhæng bifalder EØSU i sin udtalelse Kommissionens forslag om at mindske rapporteringsbyrden med 25 % for alle virksomheder og fastsætte et mål på mindst 50 % for SMV'er. Som en videreudvikling af Lettarapportens anbefaling om at overveje en mekanisme, der kan bistå medlovgiverne med en dynamisk konsekvensanalyse, bakker EØSU desuden kraftigt op om idéen om, at der gennemføres en kontrol af konkurrenceevnen under lovgivningsproceduren.

VI MÅ HANDLE HURTIGT, MEN UDEN AT GÅ PÅ KOMPROMIS MED KVALITETEN

af Giuseppe Guerini
EØSU's Gruppe af civilsamfundsorganisationer

Sidste år bad Kommissionen og Det Europæiske Råd Mario Draghi og Enrico Letta om at udarbejde rapporter om henholdsvis EU's konkurrenceevne og om, hvordan det indre marked kan forbedres. I disse rapporter sættes der en ambitiøs politisk EU-dagsorden, der både tjener som køreplan og benchmark for vurdering af institutionernes og de politiske beslutningstageres engagement i og evne til at forme EU's fremtid.

Rapporterne kan bruges til at vurdere, hvor effektivt institutioner og ledere håndterer nutidens komplekse udfordringer.

EØSU's udtalelse om rapporterne er et nyttigt redskab til evaluering af de indledende skridt i den nye politiske cyklus. Det første skridt blev taget med det konkurrenceevnekompasset, som Kommissionen offentliggjorde den 29. januar. I kompasset indgår flere højt prioriterede forslag, som vi også lagde vægt på i vores udtalelse, såsom at mindske det konkurrencemæssige efterslæb, fuldføre det indre marked, forenkle reglerne uden at gribe til deregulering samt anerkende, at konkurrenceevne beror på mennesker og færdigheder.

Ud over manglende konkurrenceevne er der imidlertid også mangel på konkret handling. Indtil videre har Kommissionen fremlagt strategiske dokumenter, meddelelser og tilsagn, men håndgribelige tiltag ligger stadig flere måneder ude i fremtiden. Denne forsinkelse tydeliggør, som påpeget i vores udtalelse, at EU-institutionerne og medlemsstaterne også er nødt til at indlede en debat om, hvor relevante EU's

grundlæggende regler og de gældende traktater er for håndteringen af nutidens udfordringer, som kalder på resolut handling.

At handle hurtigt vil ikke nødvendigvis sige at gå på kompromis med kvaliteten. Dette demonstrerede Kommissionen i 2020 med sin resolute iværksættelse af Next Generation EU-initiativet. Nu bør den udvise samme fleksibilitet.

Det kræver en bred tilgang at nå disse mål. En hurtig fuldførelse af det indre marked er vigtig, men skal ledsages af et tilsagn om miljømæssig bæredygtighed, økonomisk velstand og social og territorial samhørighed, da disse er centrale drivkræfter for konkurrenceevnen.

En sådan vision forudsætter ligeledes en sammenhængende industripolitik, der ikke kun består af fragmenterede nationale tilgange, og som understøttes med strategiske skatte- og toldincitamer. Samtidig er det for at fremme et mere dynamisk erhvervsklima afgørende at mindske regelbyrden og overholdelsesomkostningerne gennem en mere intelligent regulering samt strømlinede administrative processer.

I energisektoren er det altafgørende at udjævne prisforskellen mellem de enkelte medlemsstater og i forhold til de andre globale økonomier. For at nå dertil er det nødvendigt at investere mere i vedvarende energi, hvilket vil sikre et mere konkurrencedygtigt og bæredygtigt energimarked.

EU må også bakke sine ambitioner op med udvikling af en fælles politik for europæiske offentlige goder, hvori EU klart definerer sine strategiske prioriteter og styrker sin stilling globalt set.

EØSU vil fortsat overvåge gennemførelsen af disse politikker og sikre, at det europæiske civilsamfunds synspunkter bliver hørt og taget i betragtning.

EU'S REGLER KAN IKKE UDEN VIDERE SAMMENLIGNES MED REGLERNE I USA OG KINA

**Af Stefano Palmieri
EØSU's Arbejdstagergruppe**

Der er betydelig overlapning mellem Letta- og Draghirapporterne, selv om de er meget forskellige i deres analyse og foreslåede strategier.

Samhørighedspolitikken er et eksempel. I Lettarapporten spiller den en central rolle ved at sikre, at fordelene ved det indre marked fordeles mellem alle borgere og regioner i Unionen. Rapporten fremhæver også forbindelsen mellem samhørighedspolitikken og tjenesteydelser af almen interesse, som er afgørende for, at europæerne har mulighed for at vælge, hvor de vil bo og arbejde. I modsætning hertil synes

Draghirapporten at nedtone samhørighedspolitikken betydning og de sociale og territoriale dimensioner af konkurrenceevnen. Rapporten behandler den europæiske konkurrenceevne uden at tage hensyn til territoriale forskelle og antyder dermed, at en styrkelse af EU's overordnede konkurrenceevne vil løse regionale problemer. Den tager ikke højde for, at lav konkurrenceevne og territoriale ulemper er to sider af samme sag i mange regioner.

Begge rapporter anerkender, at "business as usual" ikke længere er en mulighed for Unionen. De aktuelle krisers presserende og komplekse karakter kræver et betydeligt kursskifte i EU's politiske beslutningsproces, muligvis endda gennem traktatændringer. Kan vi virkelig diskutere udvidelse uden at tage fat på behovet for en dybere politisk integration? Dette kursskifte er også nødt til at omfatte en opskalering. Den nuværende flerårige finansielle ramme (FFR) er utilstrækkelig, idet den er låst til lige over 1 % af EU's BNI og begrænset af den forældede "fair return"-logik. Der er behov for en ny tilgang inspireret af Next Generation EU-modellen. Ekstraordinære udfordringer skal imødegås ved hjælp af ambitiøse løsninger, herunder udstedelse af "fælles sikre aktiver" som set under pandemien.

Den kommende FFR for perioden 2028-2034 vil være en test for EU's sande hensigter, da den fastsætter prioriteter for de næste syv år. I den forbindelse er det rimeligt at forvente en åben debat om de udfordringer, som EU står over for i betragtning af de mange igangværende kriser, samt om Unionens centrale mål og de fælles europæiske goder, som den ønsker at levere til borgerne.

Når man overvejer lovgivningsmæssige reformer som anbefalet i begge rapporter, er det vigtigt at huske på, at EU er verdens mest avancerede "sociale markedsøkonomi". Unionens høje økonomiske, sociale og miljømæssige standarder er afgørende for denne models succes og ikke en hindring for den. EU's regler kan derfor ikke uden videre sammenlignes med reglerne i USA og Kina. Enhver indsats for at forenkle EU-reglerne skal stadig beskytte arbejdsvilkår, arbejdstagernes sikkerhed, forbrugerrettigheder, den sociale og økonomiske samhørighed og bæredygtig vækst.

Europa har indset, om end lidt for sent, at det ikke længere er tilstrækkeligt at være et stort marked. For at komme videre skal EU stræbe efter større enhed, herunder dybere politisk integration og reelt fælles politikker for økonomi, industri, handel, udenrigsanliggender og forsvar. De kommende måneder vil være afgørende for udformningen af Europas fremtid.

MÅNEDENS GÆST

Konkurrenceevne synes at være på alles læber lige nu, hvor deregulering bliver set som en magisk løsning på, hvordan Europa kommer på landkortet over globale økonomiske aktører. Men der er mange måder at måle konkurrenceevne på, og der er ikke noget enkelt svar på, hvor meget regulering er for meget. Hvis man ikke passer på, risikerer debatten om konkurrenceevne og deregulering at ende med alt for enkle sort-hvide argumenter, der kan true en sund økonomisk politikudformning, skriver månedens gæst Karel Lannoo, der er administrerende direktør for *Centre for European Policy Studies* (CEPS).

Karel Lannoo er administrerende direktør for CEPS, der er en af Europas førende uafhængige tænketanke. Han er specialiseret i finansiel regulering, europæisk økonomisk styring og spørgsmål vedrørende det indre marked, og hans seneste publikationer omfatter "Understanding Europe" (på nederlandsk), en taskforcerapport om den politiske

dagsorden for den finansielle sektor til von der Leyen II-Kommissionen og forskellige bidrag til akademiske tidsskrifter og analyser. Karel er en hyppig taler ved høringer i europæiske, nationale og internationale institutioner samt ved internationale konferencer og lederprogrammer. Han leder undersøgelser for nationale regeringer, multilaterale organisationer og enheder i den private sektor. Han får jævnligt offentliggjort sine tekster i medierne. Derudover sidder Karel i bestyrelser for selskaber og fonde og er medlem af forskellige rådgivende råd, bl.a. kapitalmarkedskommissionen under AFM, Nederlandenes kapitalmarkedstilsynsmyndighed.

BESAT AF KONKURRENCEEVNE

Af Karel Lannoo

Det er lige nu på mode at hævde, at Europa ikke er konkurrencedygtig, og at kræve en omfattende dereguleringskampagne på EU-plan. Hvor problematisk den økonomiske situation er, afhænger dog af omstændighederne og definitionen af konkurrenceevne samt af hvilken nævner og hvilke benchmarks man anvender.

Derudover sidestilles konkurrenceevne med deregulering, og det kan man ikke. En omfattende forenklingkampagne er heller ikke løsningen. For at bevare overtaget er det derfor vigtigt at bruge de rigtige parametre, så debatten ikke bliver afsporet og falder ud til den euroskeptiske lejrs fordel.

Konkurrenceevnen er atter blevet et politisk mål, selv om det faktisk aldrig har været andet – og det er vigtigt ikke at glemme fortiden. Med Lissabonstrategien, der formelt blev vedtaget på Det Europæiske Råds møde i marts 2000, ønskede EU at blive den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden med en bæredygtig økonomisk udvikling, som skulle resultere i mere og bedre beskæftigelse samt større social samhørighed. Allerede under Jacques Delors' formandskab var konkurrenceevnen et spørgsmål, der optog Europa-Kommissionen – læs bare Paul Krugmans berømte artikel fra 1994, hvor han kaldte den for en "farlig besættelse". Jacques Delors var på daværende tidspunkt bekymret over den stigende arbejdsløshed i Europa på grund af konkurrencen fra USA og Japan, og hans løsningsforslag var et program for investeringer i infrastruktur og højteknologi. Det har vi hørt før.

Forenkling af lovgivningen har også længe været på dagsordenen. Tiltagene under den enklere lovgivning for det indre marked (Slim) blev indledt allerede i 1996, hvor EU bestod af 15 medlemsstater. Charles McCreevy, der var kommissær fra 2004-2009, gik ind for at holde "pauser" i lovgivningen i 2005 og 2006, indtil finanskrisen ramte. Næstformand Frans Timmermans fik under Juncker-Kommissionen til opgave at gennemføre et program for bedre regulering. Alle disse planer

var prisværdige, men det havde været bedre at forholde sig til de grundlæggende årsager til den lovgivningsmæssige kompleksitet – det vil sige beslutningsprocessen og den ringe håndhævelse – i stedet for blot at symptombehandle. Med 27 medlemsstater er det dog lettere sagt end gjort.

Konkurrenceevne handler – i det mindste ifølge Draghirapportens definition – mere om produktivitet og vækst i BNP, hvilket kan give vidt forskellige resultater, afhængigt af nævneren. Der er imidlertid også andre måder at måle konkurrenceevne på. Man kunne se på den interne kontra den eksterne konkurrenceevne. Internt ser EU ud til at stå svagt med en faldende produktivitet i forhold til USA. Eksternt har EU imidlertid et overskud på handelsbalancen og de løbende poster, mens USA har et enormt underskud begge steder – men det synes ikke at være et problem (undtagen for Donald Trump).

Finanspolitisk står EU også meget bedre end USA og endda Japan, men vi mangler præcise data for at kunne sammenligne os mere nøjagtigt med Kina. EU's budgetunderskud var på ca. 3,5 % af BNP i 2024, mens USA's var næsten dobbelt så stort (6,4 %). Dollarens særlige position på de internationale markeder gør, at USA kan finansiere dette underskud. Markederne er dog bekymret for den amerikanske økonomi i lyset af de divergerende rentesatser på mellemlang sigt EU og USA imellem. I øjeblikket ligger rentesatsen for lån med 6 måneders løbetid i USD på 4,8 %, mens den ligger på 2,5 % i eurozonen (Euribor).

Derudover har energipriserne i EU været meget højere end i USA siden midten af 2021, hvor Putin begyndte at manipulere priserne, hvilket giver fremstillingsindustrien og navnlig Tyskland konkurrenceproblemer. Energiomkostningerne i EU er lige nu mindst 50 % højere end i USA.

Energipolitik er et andet godt eksempel at have med i debatten om regulering: Er for meget regulering problemet? Nej, tværtimod. EU har et indre marked for energidistribution, men ikke for -produktion, hvilket fortsat er medlemsstaternes domæne. Det skaber problemer i lande med overskudsproduktion som Sverige, da det får priserne til at stige på grund af energimangel i andre lande som Tyskland.

Derudover kunne man i den digitale sektor spørge, om det ville være bedre slet ikke at have nogen regulering. Ønsker vi ytringsfrihed og ingen moderering af indhold som i USA? Ønsker vi det oligopolistiske marked, som vi har nu?

Med disse korte betragtninger vil jeg gerne understrege, at debatten om konkurrenceevne og deregulering skal føres med forsigtighed for at undgå, at det udvikler sig til en sort-hvid debat, som kan påvirke en sund økonomisk politik i negativ retning.

EØSU

EØSU slår til lyd for AI til gavn for arbejdstagerne i en debat på højt plan

I takt med at kunstig intelligens forandrer vores arbejdspladser, er det afgørende fortsat at fremme menneskecentreret AI og slå til lyd for politikker, der skaber balance mellem stærk AI-udvikling i Europa og social retfærdighed og arbejdstagerrettigheder. Sådan lød det under en debat på højt plan i EØSU.

På sin plenarforsamling i januar afholdt EØSU en debat om anvendelsen af kunstig intelligens på arbejdspladsen med indlæg ved blandt andre EØSU's formand, **Oliver Röpke**, ledende næstformand for Kommissionen, **Roxana Mînzatu**, og Polens viceminister for familie, arbejde og socialpolitik, **Katarzyna Nowakowska**.

Oliver Röpke åbnede debatten og sagde: "Kunstig intelligens er en af de mest opbyrdende tendenser i vores tid. Den har et enormt potentiale, men skaber også kritiske udfordringer. Dagens debat bekræfter på ny betydningen af at forankre AI-politikken i principperne i den europæiske

søjle for sociale rettigheder."

Roxana Mînzatu understregede følgende: "Når vi tænker på AI, navnlig på arbejdspladsen, bør vi se på, hvordan vi kan øge vores investeringer i forskning og innovation, og hvordan vi kan forenkle de europæiske virksomheders muligheder for at udvikle sig inden for dette område, så vores egne teknologier kan bygge på europæiske data og europæiske værdier. I overensstemmelse med vores værdier om sociale rettigheder og lighed sikrer vi, at de europæiske arbejdstagere har samme rettigheder i en verden såvel med som uden AI – at de er beskyttet, og at der gennemføres menneskecentreret kontrol."

Katarzyna Nowakowska anførte, at kunstig intelligens i arbejdslivet har skabt enorme muligheder for at øge produktiviteten og konkurrenceevnen for virksomheder, men også medført en række spørgsmål om dens indvirkning på job og beskæftigelse, arbejdstagernes sundhed og sikkerhed, arbejdsvilkårene, den generelle jobkvalitet og den sociale dialog's rolle.

Vedtagelse af udtalelsen om AI til gavn for arbejdstagerne og den vedlagte modudtalelse

Efter plenardebatten vedtog EØSU initiativudtalelsen om [AI til gavn for arbejdstagerne: muligheder for at udnytte potentialet og modvirke risiciene ved AI i forbindelse med beskæftigelses- og arbejdsmarkedspolitikker](#), udarbejdet af ordfører **Franca Salis-Madinier**. Udtalelsen blev vedtaget med 142 stemmer for, 103 imod og 14 hverken for eller imod. Den fik ikke opbakning fra EØSU's Arbejdsgivergruppe, som fremsatte en modudtalelse.

I udtalelsen understreger EØSU, at den sociale dialog og inddragelse af arbejdstagerne spiller en afgørende rolle med hensyn til at bevare arbejdstagernes grundlæggende rettigheder og fremme "pålidelig" AI på arbejdsmarkedet. Udvalget tilføjer, at de nuværende regler bør afhjælpe manglerne, hvad angår beskyttelse af arbejdstagernes rettigheder på arbejdspladsen og sikre, at mennesker bevarer kontrollen over alle interaktioner mellem menneske og maskine.

Modudtalelsen fra Arbejdsgivergruppen blev vedlagt udtalelsen. Gruppens medlemmer forklarede, at EU efter deres opfattelse allerede har redskaberne til at tage AI-revolutionen til sig, og at den eksisterende retlige ramme vil sikre en gnidningsløs anvendelse heraf. (Im)

De unge har helt afgørende betydning for EU-Middelhavspartnerskabet

Unge mennesker i Middelhavsområdet skal inddrages hele vejen fra udformningen af politikker til gennemførelsen af dem. De er ikke kun med til at forme politikkerne, men også den måde, vi lever på. Det blev fremhævet under debatten i Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU).

Debatten fandt sted under EØSU's plenarforsamling i januar i forbindelse med vedtagelsen af udtalelsen om [Inddragelse af de unge i den sociale og civile dialog i Middelhavsregionen](#), som er den første EØSU-udtalelse, der er udarbejdet med input fra ungdomsrepræsentanter fra regionen. Otte ungdomsrepræsentanter bidrog til udarbejdelsesprocessen.

Under debatten understregede EU-kommissær med ansvar for Middelhavsområdet, **Dubravka Šuica**, at de unge har stor betydning for velstanden, stabiliteten og modstandsdygtigheden i området. "Middelhavsområdets fremtid ligger i hænderne på de unge. For at sikre en fælles og bæredygtig fremtid er vi nødt til at arbejde direkte sammen med de unge og sikre, at deres holdninger er med til at lede vores politikker og prioriteter. Sammen vil vi skabe den nye pagt for Middelhavsområdet ved at investere i uddannelse, beskæftigelse og vækst".

EØSU's formand, **Oliver Röpke**, bakkede op om kommissær Dubravka Šuicas nye pagt, som er rettet mod investeringer, bæredygtighed og migration, og tilføjede, at civilsamfundet skal inddrages aktivt i udformningen deraf. "Inddragelse af de unge er helt afgørende for områdets fremtid, og EØSU vil arbejde målrettet på, at deres stemme er med til at forme politikkerne og beslutningstagningen. Sammen med Middelhavsunionen og Anna Lindh-fonden bestræber vi os på at opbygge et fredeligt og velfungerende Middelhavsområde".

Prinsesse **Rym Ali**, der er formand for Anna Lindh-fonden, understregede betydningen af, at ungdomsrepræsentanterne bidrager til udtalelsen, og sagde, at samarbejde med de unge ikke bare er vigtigt, men også absolut nødvendigt og udviklende. "Der er meget på spil. Uden de unges deltagelse og uden at tilbyde dem værktøjerne til at deltage på lige fod kan vi ikke finde en løsning på fremtiden. De er nødt til at sidde med ved bordet", sagde hun.

Eliane El Haber, ungdomsrepræsentant for udtalelsen og rådgiver for UNESCO's netværk for unge og studerende vedrørende verdensmål nr. 4, glædede sig over EØSU's initiativ til aktivt at inddrage unge af forskellige køn og med forskellige regionale, uddannelsesmæssige og kulturelle baggrunde.

EØSU og ILO går sammen om at udforme en retfærdig og inklusiv AI-drevet fremtid på konferencen på højt plan

Kunstig intelligens ændrer arbejdslivet i et hidtil uset tempo og skaber både muligheder og udfordringer for arbejdstagere, virksomheder og politiske beslutningstagere. Den 3. februar afholdt Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) og Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO) en fælles konference på højt plan under overskriften "Social retfærdighed i den digitale tidsalder - AI's indvirkning på arbejdsliv og samfund".

På konferencen på højt plan drøftede fremtrædende ledere – herunder flere beskæftigelsesministre fra EU's medlemsstater – strategier til at udnytte AI's potentiale og samtidig imødegå de risici, som den udgør for arbejdstagernes rettigheder og arbejdsmarkedene. Dette arrangement leverede et vigtigt bidrag til [den globale koalition for social retfærdighed](#) og fremhævede behovet for en koordineret tilgang til AI-forvaltning på både europæisk og globalt plan. Den fælles konference på højt plan blev arrangeret af EØSU's Sektion for Beskæftigelse, Sociale Spørgsmål og Unionsborgerskab (SOC) og ILO.

En opfordring til etisk og inklusiv AI-udvikling

I sin åbningstale på konferencen understregede EØSU's formand **Oliver Röpke**, at der er et presserende behov for en menneskecentreret tilgang til AI, idet han fastslog, at: *"Kunstig intelligens allerede er ved at omforme vores samfund og arbejdsmarkeder, hvilket skaber både muligheder og udfordringer. EØSU og dets partnerorganisationer er fast besluttet på at sikre, at AI bliver en drivkraft for social retfærdighed, der styrker arbejdstagernes rettigheder, fremmer inklusion og forebygger nye uligheder. En retfærdig og menneskecentreret AI-fremtid kræver en kollektiv indsats – fra politiske beslutningstagere til arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet – for at sikre, at teknologien fungerer til gavn for mennesker og ikke imod dem."*

ILO's generaldirektør **Gilbert F. Hougbo** fremhævede betydningen af proaktive politikker til afbødning af AI's forstyrrende indvirkning på beskæftigelse og arbejdspladser: *"Vi er nødt til at sikre, at vi udformer AI på en måde, der fremmer social retfærdighed. Dette kræver flere tiltag: støtte til arbejdstagere, herunder i form af færdigheder og social beskyttelse, lettere adgang til AI-teknologi for virksomheder af alle størrelser og i alle dele af verden for at udnytte produktivitetsfordelene og sikring af, at integration af AI på arbejdspladsen beskytter arbejdstagernes rettigheder og fremmer den sociale dialog i den digitale omstilling."*

I løbet af to paneldebatter delte de højtstående talere deres indsigt i de udfordringer og muligheder, de ser med hensyn til at udnytte AI til at fremme anstændigt arbejde og rummelige arbejdsmarkeder og bidrage til ligestilling mellem kønnene i de kommende år. Blandt paneldeltagerne var beskæftigelsesministrene **Agnieszka Dziemianowicz-Bąk** (Polen), **Yolanda Díaz** (Spanien), **Níki Keraméos** (Grækenland) og **Maria do Rosário Palma Ramalho** (Portugal), samt den franske regerings delegerede ved ILO og G7-G20, **Anousheh Karvar**.

Under drøftelserne blev det fremhævet, at selv om der er en risiko forbundet med udbredelsen af AI, er der ikke grund til at stille sig totalt afvisende over for denne nye teknologi. Det er imidlertid vigtigt at fokusere på social dialog og inddrage arbejdstagerne i udbredelsen af AI, samtidig med at der lægges særlig vægt på omskolings- og opkvalificeringsindsatsen. En korrekt og kontrolleret udrulning og regulering af AI vil bidrage til at forebygge større chok og gøre det muligt at reducere repetitive arbejdsopgaver, uden at dette nødvendigvis vil føre til omfattende afskedigelser. (Im)

Elmarkedet: EØSU foreslår en "e-facilitet" til at regulere, hvor det er nødvendigt, og privatisere, hvor det er muligt

Elmarkedet skal reformeres på en sådan måde, at det gør mere end blot at opfylde 2050-målene om klimaneutralitet. Det er afgørende at sikre forsyningssikkerhed, stabile og overkommelige priser og retten til energi for at beskytte sårbare grupper, siger Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg.

I udtalelsen [Fremtiden når det gælder udbud af og priser på elektricitet i EU](#), som blev offentliggjort i januar og udarbejdet af **Jan Dirx** og **Thomas Kattvig**, slår EØSU til lyd for en model for statslig regulering, hvor det er nødvendigt, og privat iværksætteri, hvor det er muligt, og anbefaler en e-

facilitet.

E-faciliteten kunne være en virksomhed, der oprettes af regeringen, og som spiller rollen som prisstiller på elmarkedet og således opfylder målene for klimaneutralitet, forsyningssikkerhed og stabile og overkommelige priser.

Ifølge udvalget bør de nødvendige ændringer på elmarkedet gennemføres i tre faser:

- Fase 1 - fra nu af og frem til 2030

E-faciliteten vil udvide sin portefølje med et miks af (ikke-CO₂-holdig) elproduktion. I denne periode vil elhandelen finde sted på day-ahead-handelsbasis. E-facilitetens indflydelse på markedet vil imidlertid vokse.

- Fase 2 - fra 2030 til 2040

E-faciliteten vil opnå sin position som prisstiller og kontrollere en passende del af udbudssiden af markedet gennem leveringskontrakter. Day-ahead-handelen vil tilpasse sig i denne periode.

- Fase 3 - fra 2040 til 2050

E-faciliteten vil optimere elforsyningssiden for fra 2050 at sikre en bæredygtig langsigtet elforsyning med nettonulemission af drivhusgasser til stabile og forudsigelige priser. (mp)

EU bør genoverveje sin strategi for Arktis for at kunne forsvare sine interesser

Vi kan bedst forsvare EU's legitime interesse i den europæiske del af Arktis ved hjælp af en fælles EU-strategi for Arktis, der styrker civilsamfundets deltagelse i alle relevante beslutninger. Et tæt samarbejde med Grønland er også afgørende for bæredygtige investeringer i Arktis, der skal sikre regionens fremgang og modstandsdygtighed.

EØSU har fremlagt en initiativudtalelse om [Udvikling af Europas strategi for Arktis i dialog med civilsamfundet](#), der blev vedtaget på plenarforsamlingen i januar, og som fremhæver den vigtige rolle, som Arktis spiller for Europas strategiske uafhængighed, modstandsdygtighed og konkurrenceevne.

EØSU-medlem **Anders Ladefoged**, der er ordfører for udtalelsen, udtaler: "Vores nye udtalelse om EU's politik for Arktis viser civilsamfundets syn på, hvordan EU kan udvikle sin politik for regionen. Både for at varetage sine egne interesser og for at bidrage til at sikre en modstandsdygtig og fremgangsrig region for de mennesker, der bor der."

EØSU støtter og tilskynder desuden til fulde høringer af og samarbejde med de oprindelige folk i Arktis. I den forbindelse siger EØSU-medlem **Christian Moos**, der er medordfører for udtalelsen: "De europæiske arktiske landes interesser kan bedst forsvares i fællesskab, både gennem samarbejde mellem de nordiske

EU-medlemslande og en europæisk strategi for Arktis, der sikrer civilsamfundets deltagelse og bevarer den lokale og oprindelige befolknings rettigheder."

Grønland, som også drøftes i udtalelsen, står på mange måder i den samme situation som den europæiske del af Arktis, både hvad angår udfordringer og muligheder i forbindelse med de hastige forandringer i regionen.

Christian Moos udtaler i forhold til Grønland: "Et styrket europæisk samarbejde, også i Grønland, er afgørende for bæredygtige investeringer i det europæiske Arktis for at skabe en fremgangsrig og modstandsdygtig region."

For grønlænderne er et af de vigtigste fokuspunkter deres selvbestemmelse som en nation under sloganet "intet om os, uden os." EU betragtes imidlertid som en tæt allieret med fælles værdier som menneskerettigheder og social dialog. (at)

Europa er nødt til at prioritere konkurrenceevne og integration for at beholde førertrøjen

EU skal sætte skarpere fokus på konkurrencepolitikken for at styrke sin globale konkurrenceevne, øge produktiviteten og sikre, at det indre marked bliver ved med at være en økonomisk grundpille.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) vedtog på sin plenarforsamling i januar udtalelsen [Konkurrencepolitik som fundamentet for EU's konkurrenceevne](#). I udtalelsen opfordres der til en stærkere integration af de nationale økonomier og mere intelligente statsstøttestrategier for at frigøre Europas økonomiske potentiale og tackle vigtige globale udfordringer, bl.a. digitalisering, klimaændringer og modstandsdygtighed.

EØSU understreger, at konkurrencepolitikken er uundværlig for at fremme innovation, bæredygtighed og økonomisk vækst. "Konkurrence og konkurrenceevne er ikke to modstridende størrelser", siger ordfører Isabel Yglesias. "Med strømlinede procedurer, fleksible værktøjer og tilstrækkelige ressourcer kan konkurrencepolitikken skabe mere velstand for EU's virksomheder og borgere."

Med EU's nye konkurrenceregler, såsom **forordningen om digitale markeder** og **forordningen om udenlandske subsidier**, afhjælper man allerede markedsforvriddinger, og EU's globale position styrkes. EØSU opfordrer imidlertid til, at der træffes yderligere foranstaltninger til at modernisere fusionsvurderingerne og sikre, at innovationsdrevne fusioner kontrolleres effektivt, selv om de ikke når op over de nuværende EU-tærskler.

Udtalelsen fremhæver, at statsstøtte spiller en afgørende rolle i forhold til at støtte den grønne og den digitale omstilling. Dårligt koordinerede subsidier risikerer imidlertid at undergrave produktiviteten og væksten. [Undersøgelser](#) viser, at bedre koordinering inden for EU kan øge produktiviteten med over 30 %. EØSU anbefaler, at subsidier ensrettes på tværs af medlemslandene for at styrke de europæiske værdikæder og undgå ineffektivitet.

De **vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse** og den foreslåede **Europæiske Fond for Konkurrenceevne** bør udformes med et tværeuropæisk perspektiv for at stimulere industriel innovation i stor skala. Disse værktøjer skal sikre, at fordelene fordeles retfærdigt i hele EU, samtidig med at man fremmer bæredygtighed og modstandsdygtighed.

Hvis EU skal indtage rollen som global leder, understreger EØSU, at der er behov for:

- større integration for at nedbringe mængden af fejltildelte subsidier og øge produktiviteten
- strengere regler for at beskytte europæisk innovation i forbindelse med udenlandske erhvervelser
- forenkede og hurtigere konkurrence- og statsstøtteprocedurer for at øge effektiviteten og
- en afbalanceret fusionspolitik, der fremmer innovation, bæredygtighed og infrastrukturinvesteringer. (II)

[EØSU opfordrer til reformer af EU's statsstøttere](#) [regler for at støtte socialøkonomiske enheder](#)

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) har opfordret til ændringer af EU's statsstøttere regler for at **anerkende og bedre imødekomme behovene blandt socialøkonomiske enheder, som spiller en afgørende rolle i håndteringen af samfundsmæssige udfordringer.**

I udtalelsen: **[Hvordan kan socialøkonomiske enheder støttes i overensstemmelse med statsstøttere](#)** reglerne: **[nogle overvejelser efter forslagene i Enrico Letta-rapporten](#)**, der blev vedtaget på plenarmødet i januar, advarer EØSU om, at de eksisterende regler ikke formår at yde den nødvendige støtte til disse virksomheder, som ofte geninvesterer deres overskud i bestræbelser på at opfylde sociale

målsætninger i stedet for at uddele dem til investorerne.

"Vi ønsker at gøre flere opmærksomme på fordelene ved en effektiv regulering af konkurrence og statsstøtte for både socialøkonomiske virksomheder og hele systemet for tjenesteydelser af almen interesse", sagde ordføreren for udtalelsen, **Giuseppe Guerini**.

Socialøkonomiske enheder – som spænder fra kooperativer til gensidige selskaber og fonde – beskæftiger i hele EU mere end 11 millioner mennesker, dvs. 6,3 % af den erhvervsaktive befolkning. De opererer på områder som social- og sundhedstjenester, vedvarende energi og nedbringelse af fattigdom. På trods af deres bidrag støder mange af disse virksomheder på systemiske hindringer i deres forsøg på at sikre langsigtet investeringskapital og navigere i offentlige udbudsprocedurer, da det nuværende regelsæt sjældent tager højde for deres almennyttige eller solidariske karakter.

EØSU's udtalelse fremhæver bl.a., at de offentlige myndigheder ikke gør nok brug af de eksisterende værktøjer såsom den generelle gruppefritagelsesforordning og rammen for tjenesteydelser af almen økonomisk interesse.

Derfor opfordrer udvalget til forenkling og modernisering af de alt for komplekse og forældede regler under den generelle gruppefritagelsesforordning for støtte til beskæftigelse af dårligt stillede arbejdstagere og arbejdstagere med handicap i overensstemmelse med nogle af anbefalingerne i Lettaraapporten om det indre marked.

Selv om EØSU glæder sig over den nylige forhøjelse af de minimis-støttelofterne til 300.000 EUR for almindelige virksomheder og 750.000 EUR for virksomheder, der udfører tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, mener udvalget også, at mere skræddersyede instrumenter såsom den generelle gruppefritagelsesforordning eller specifikke bestemmelser om tjenesteydelser af almen økonomisk interesse i højere grad vil imødekomme behovene hos socialøkonomiske enheder på områder som sundhed og sociale tjenesteydelser. (II)

En robust, konkurrencedygtig og inklusiv økonomi kræver konkrete reformer og målrettede tiltag

I forhold til andre dele af verden som USA står euroområdet over for presserende udfordringer i form af lav arbejdsproduktivitet, svækket konkurrenceevne og opbremsning af økonomien. For at få vendt denne tendens opfordrer Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) til en hurtig og koordineret strategi.

EØSU skitserer i udtalelsen [Den økonomiske politik i euroområdet 2025](#) en plan for at fremme væksten ved at uddybe det indre marked, mindske bureaukratiet og sikre finanspolitisk bæredygtighed. Samtidig skal politikerne forholde sig til banebrydende tendenser som kunstig intelligens (AI) og presset fra en aldrende befolkning.

Efter udefrakommende chok som covid-19-pandemien og energikrisen står euroområdet over for store økonomiske udfordringer. Selv om der er gjort en indsats for at skabe stabilitet, kræver indenlandsk usikkerhed, demografiske ændringer og et stigende finanspolitisk pres skarpe reformer.

EØSU foreslår at øge produktiviteten og konkurrenceevnen ved hjælp af tre trin: en uddybning af det indre marked, koordinering af industripolitik og mindsning af bureaukratiet. Finanspolitisk bæredygtighed er afgørende og kræver en afbalanceret ramme, et stærkere EU-samarbejde og en indsats for at udnytte uudnyttede indtægter. Investeringer er fortsat et svagt punkt, og der er brug for mere risikovillig kapital og innovationsvenlige politikker.

Det er derudover vigtigt at sikre arbejdsmarkedets modstandsdygtighed, og her er der brug for fleksibilitet, rimelige lønninger, reformer af de sociale sikringssystemer og udvikling af færdigheder inden for AI. EØSU understreger, hvor vigtigt det er, at både EU og medlemslandene tager ansvar og går aktivt ind for bedre politisk koordinering. Euroområdet kan opbygge en robust, konkurrencedygtig og bæredygtig økonomi for fremtiden ved hjælp af målrettede tiltag og strategiske investeringer.

Det går langsommere i Europa med at indfri verdensmålene, men vores fødevarer systemer kan ikke vente

Det går væsentligt langsommere i Europa med at indfri verdensmålene for bæredygtig udvikling (verdensmålene), hvilket vækker bekymring for, om vi kan nå 2030-målene. Ifølge rapporten om bæredygtig udvikling i Europa 2025, som FN's Sustainable Development Solutions Network (SDSN) har udgivet, var tempoet med at nå målene for bæredygtig udvikling dalet til under det halve i perioden 2020-2023 i forhold til den foregående periode.

Mellem 2016 og 2019 sås der en stigning i fremskridtene på 1,9 procentpoint, som imidlertid faldt til blot 0,8 procentpoint i de efterfølgende år. Afmatningen sker på baggrund af voksende miljømæssige, sociale og geopolitiske udfordringer. Verdensmål 2 (Stop sult) er stadig kilde til stor bekymring, da der fortsat er problemer med fødevarer sikkerhed og bæredygtighed rundt omkring i Europa.

I en [særsigt undersøgelse](#) udarbejdet af Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) understreges behovet for kostændringer for at fremme folkesundheden og et bæredygtigt landbrug.

Med et nyt EU-lederskab efterlyser eksperter mere slagkraftige politikker og investeringer, så vi hurtigere kan nå verdensmålene. I den forbindelse betragtes globalt samarbejde og global finansiering som afgørende, og den *fjerde internationale konference om udviklingsfinansiering* i Spanien i juni 2025 forventes da også at have fokus på at skruer op for den økonomiske støtte til bæredygtighed.

Guillaume Lafortune, næstformand for SDSN og rapportens hovedforfatter, advarer om, at bæredygtighedsindsatsen vanskeliggøres af de stigende geopolitiske spændinger, men han er dog fortsat optimistisk.

"Vi lever i en stadig mere farlig, ustabil og usikker verden", sagde han. "Men bæredygtig udvikling er fortsat efterspurgt, især blandt de unge. I lyset af den globale økonomis størrelse og de tilgængelige teknologier er verden fuldt ud i stand til at opnå bæredygtig udvikling."

"Bæredygtige fødevarer-systemer er en vigtig drivkraft, når det gælder om at nå verdensmålene. Hvis vi skal nå dem hurtigere, er der behov for mere ambitiøse tiltag til at sikre eksistensgrundlaget for landbrugere, små fødevarerproducenter og andre aktører i hele fødevarerforsyningskæden. Men vi skal også tage hånd om uretfærdig fordeling og sikre en retfærdig omstilling", sagde **Peter Schmidt**, formand for EØSU's Sektion for Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne og Miljø (NAT), idet han samtidig tilskyndede til større inddragelse af civilsamfundet.

Med blot fem år tilbage skal EU træffe et afgørende valg: Det kan gribe til beslutsom handling eller løbe den risiko ikke at kunne indfri sine tilsagn om en bæredygtig og retfærdig fremtid. (ks)

[EU-priserne for økologi 2025: Ansøg nu!](#)

Den 11. februar annoncerede Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU), at der var åbnet for ansøgninger til den fjerde uddeling af [EU-priserne for økologi](#). Der kan ansøges indtil den 27. april 2025.

Priserne er en belønning for topkvalitet i den økologiske værdikæde samt anerkendelse af enestående bidrag i kategorier såsom bedste økologiske landbruger, by, region, fødevarerforarbejdende SMV, detailhandler og restaurant/restaurationsvirksomhed. EØSU står specifikt for tre kategorier:

Bedste
økologiske

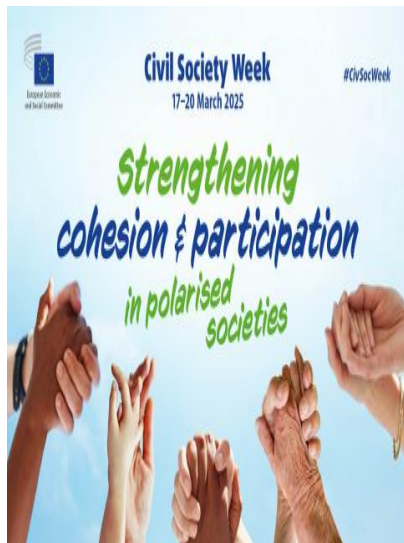
fødevarerforarbejdende SMV

- Bedste økologiske fødevarerdetailhandler
- Bedste økologiske restaurant/restaurationsvirksomhed

Vinderne vil blive afsløret den 23. september 2025 (EU-dagen for økologi). Økologiske aktører - herunder landbrugere, forarbejdningsvirksomheder, detailhandlere og offentlige myndigheder - opfordres til at ansøge.

Nærmere oplysninger om ansøgningskriterier og ansøgninger findes på Europa-Kommissionens [websted](#). Spørgsmål om de kategorier, som EØSU står for, kan sendes til EUorganicawardsEESC@eesc.europa.eu.

Dette initiativ understøtter EU's handlingsplan for økologi ved at fremme økologisk produktion og forbrugerbevidsthed. (ks)

Civilsamfundssugen 2025 – Deltag i debatten!

Under den anden udgave af EØSU's civilsamfundssuge 2025, der løber af stablen den 17. til den 20. marts, vil der være fokus på at styrke samhørigheden og deltagelsen i polariserede samfund. Tilmeld dig [her!](#)

Du kan stadig nå at tilmelde dig EØSU's anden civilsamfundssuge, hvor Europas civilsamfund, EU's beslutningstagere, eksperter, journalister og andre aktører vil mødes for at drøfte en af de vigtigste udfordringer lige nu, nemlig hvordan vi kan modvirke polariseringen af vores samfund.

Polariseringen er et resultat af overlappende kriser – fra pandemien og klimaforandringer til stigende leveomkostninger og voksende indkomstforskelle – og den har spredt sig i og uden for EU. Dermed er de

sociale skel blevet større, tilliden til de demokratiske institutioner er blevet udhulet, og samfundets sammenhængskraft er kommet under pres.

På den baggrund er **civilsamfundssugen 2025** en dristig opfordring til at fremme den sociale samhørighed og styrke den demokratiske deltagelse. Gennem livlige debatter og samarbejdsorienterede workshops vil dette forum, som løber over fire dage, udgøre en unik platform, hvor deltagerne kan være med i kritiske drøftelser, dele bedste praksis og samarbejde om at udvikle praktiske løsninger.

Hvad kan jeg forvente?

Civilsamfundssugen 2025 vil omfatte paneldiskussioner under ledelse af **EØSU's kontaktgruppe** såvel som **den europæiske borgerinitiativdag (ECI)** og overrækkelsen af **EØSU's civilsamfundspris**.

Den skydes i gang med en tankevækkende hovedtale, leveret af forsker, forfatter og politisk kommentator **Albena Azmanova**, som vil udstikke rammerne og forme diskursen for de følgende debatter.

I det efterfølgende panel på højt plan vil vi drøfte, hvorvidt vi "**stadig er forenede i mangfoldighed?**" Paneldeltagerne vil omfatte Europa-Parlamentets næstformand **Younous Omarjee**, minister for civilsamfundet på vegne af det polske formandskab **Adriana Porowska**, EØSU's formand **Oliver Röpke**, næstformand for EØSU's kontaktgruppe **Brikena Xhomaqi**, generalsekretær for Europabevægelsen **Petros Fassoulas** og **Mădălina-Mihaela Antoci** fra Moldovas nationale ungdomsråd.

Under civilsamfundssugen vil vi undersøge, hvordan folkeoplysning kan være med til at bygge broer, hvordan Europa kan føre an inden for innovation uden at gå på kompromis med sine værdier, og hvordan vi kan gøre boliger mere økonomisk overkommelige og bæredygtige, samtidig med at vi tackler energifattigdom og støtter boligformer, hvor flere generationer lever side om side. Vi vil også se nærmere på, hvordan vi kan

styrke civilsamfundet ved hjælp af offentlig og filantropisk støtte, hvordan vi kan sikre, at EU's politikker afspejler lokale behov i den grønne og blå omstilling, og hvordan vi anerkender, beskytter og inddrager civilsamfundet i hele Europa mere effektivt.

Et særligt møde, der afholdes i fællesskab med Europa-Parlamentet, vil specifikt omhandle den **flerårige finansielle ramme** (FFR) og dens konsekvenser for civilsamfundet.

ECI-dagen 2025

På **ECI-dagen den 18. marts** vil der være fokus på **det europæiske borgerinitiativ (ECI)**, som er et effektivt deltagelsesdemokratisk redskab. Initiativet, som blev indført med Lissabontraktaten, giver borgerne mulighed for at opfordre Europa-Kommissionen til at foreslå ny EU-lovgivning om et bestemt emne. For at blive taget i betragtning af Kommissionen skal arrangørerne indsamle 1 million underskrifter til støtte for deres sag.

Gennem drøftelser på højt plan og interaktive workshops vil deltagerne undersøge vigtige emner såsom ECI's rolle i bekæmpelsen af polarisering og måder, hvorpå der kan opbygges stærkere støtte på tværs af medlemsstaterne. Der vil være særligt fokus på, hvordan civilsamfundsorganisationer kan deltage aktivt i ECI-processen, så borgerne kan blive hørt i EU's politiske beslutningsproces.

Deltagerne vil også have en enestående mulighed for at komme i direkte kontakt med både tidligere, nuværende og fremtidige ECI-arrangører for at udveksle bedste praksis og erfaringer i forbindelse med deres egne kampagner.

Derudover vil arrangementet fremhæve betydningen af effektstrategier med hensyn til at gøre det europæiske borgerinitiativ og borgerpanelerne mere effektive med fokus på at øge chancerne for en lovgivningsmæssig opfølgning fra EU-institutionernes side.

Civilsamfundsprisen 2025

Den sidste dag i civilsamfundssugen 2025 vil der bl.a. blive afholdt en prisoverrækkelsesceremoni for den **15. udgave af EØSU's civilsamfundspris**.

Formålet med civilsamfundsprisen er at skabe opmærksomhed om, hvordan civilsamfundet på fremragende vis bidrager til at skabe en europæisk identitet og et EU-borgerskab samt fremme de fælles værdier, der styrker den europæiske integration. Hvert år uddeles prisen til enkeltpersoner og civilsamfundsorganisationer for deres innovative og kreative almennyttige projekter inden for forskellige temaer, der er relevante for EU.

I år går prisen til tre projekter, som bekæmper den skadelige polarisering i det europæiske samfund.

Ugen afsluttes med et dynamisk møde med deltagelse af talere såsom Kommissionens ledende næstformand (skal bekræftes), næstformand i Europa-Parlamentet **Katarina Barley**, EØSU's formand **Oliver Röpké** og generalsekretær for Centret for Demokrati i Serbien, **Nataša Vučković**.

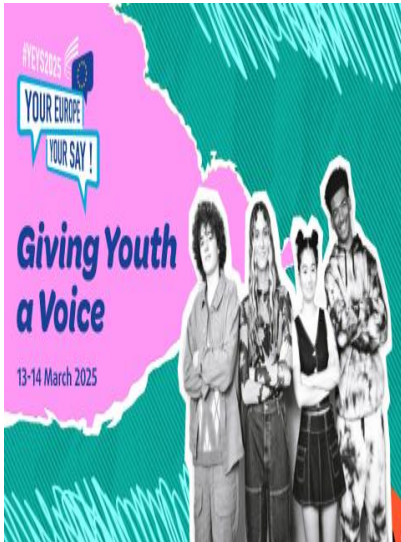
Deltag i debatten!

Med sine fire dage præget af indsigtfulde diskussioner, inspirerende talere på højt plan og fantastiske netværksmuligheder kan civilsamfundssugen 2025 kun blive en begivenhed, du ikke vil gå glip af. Tilmeld dig

i dag og vær med til at tale om forandring. Din stemme er vigtig, hvis vi skal opbygge et mere sammenhængende og deltagelsesbaseret Europa!

Det samlede program kan ses [her](#).

Tilmeld dig [her](#) inden den 12. marts. (ma)

EØSU's årlige ungdomsarrangement – morgendagens ledere samles

Den 13.-14. marts 2025 afholder Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) sit årlige ungdomsarrangement, **Dit Europa, din mening! (YEYS)**, der samler mere end 130 deltagere fra hele Europa og tredjelande. Dette enestående arrangement samler gymnasieelever, repræsentanter for ungdomsorganisationer og delegerede fra nationale ungdomsråd i alderen 16-25 år fra alle 27 EU-medlemsstater, 9 kandidatlande og UK.

Med en række workshopper, paneler og debatter vil arrangementet udgøre en platform, hvor unge kan bidrage aktivt til udformningen af

Europas fremtid. I år afholdes arrangementet under overskriften "En stemme til ungdommen", og deltagerne vil drøfte vigtige emner såsom bæredygtighed, social inklusion, digital omstilling m.m.

Resultaterne af disse drøftelser og de indsamlede erfaringer vil bidrage til [EØSU's anden civilsamfundsuge](#), og de vil også blive præsenteret ved Det Europæiske Ungdomsarrangement (EYE) i juni 2025, der afholdes af Europa-Parlamentet i Strasbourg.

Arrangementet understreger betydningen af, at de unge engagerer sig i borgerinitiativer, deltagelsesdemokrati og udformningen af EU-politikker.

Hold øje med, hvilke resultater og initiativer dette vigtige arrangement munder ud i. (kc)

NYT FRA GRUPPERNE

Konkurrenceevnekompas: et rettidigt skridt på vejen mod at genstarte EU's økonomiske motor

Af Stefano Mallia, formand for EØSU's Arbejdsgivergruppe

Den 29. januar vedtog Europa-Kommissionen konkurrenceevnekompasset, som er et afgørende og rettidigt skridt på vejen mod at genstarte Europas økonomiske motor, som vil udstikke EU's kurs i de næste fem år.

Arbejdsgiverne i EU har længe slået til lyd for en [overordnet dagsorden for konkurrenceevnen](#), og vi glæder os over de tre søjler i kompasset: en lukning af innovations- og produktivitetskløften, en kombination af dekarbonisering og konkurrenceevne samt en nedbringelse af

afhængigheden for at sikre forsyningskæderne. Disse er afgørende for at sikre, at EU kan konkurrere globalt, tiltrække og fastholde talenter og fremme innovation.

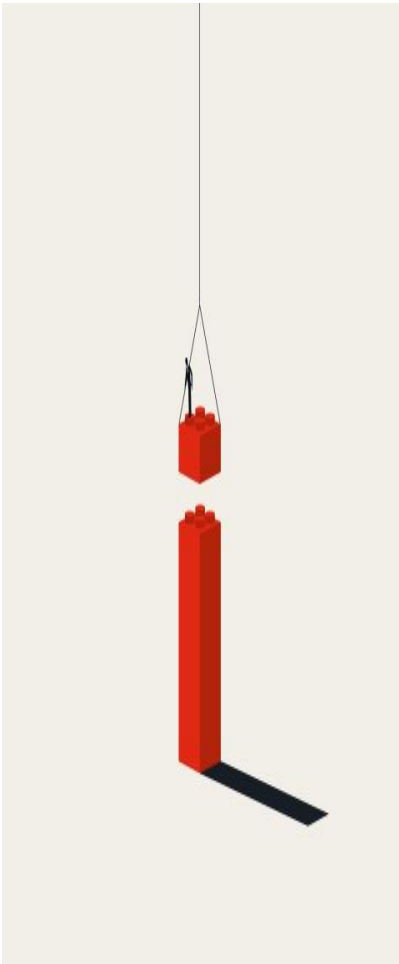
Om kompasset i sidste instans bliver en succes afhænger imidlertid af, hvorvidt der udvikles konkrete foranstaltninger, og om de gennemføres rettidigt. Centrale initiativer såsom omnibusforenklingspakken, aftalen om ren industri og den horisontale strategi for uddybning af det indre marked vil komme til at spille en afgørende rolle. Ikke desto mindre skal der mere til end fornyede strategier og fængende titler for værne os mod de udfordringer, der ligger forude.

Det allerførste og mest presserende skridt er eksempelvis en **forenkling af lovrammen**. Det er altafgørende at reducere besværligt bureaukrati og gøre procedurer hurtigere og mere fleksible. I alt for lang tid har EU's virksomheder været oppe imod overkompleksitet og træg beslutningstagning. Vi har også brug for en meningsfuld gennemførelse af **konkurrenceevnetjekket**, således at nye love og reguleringsmæssige foranstaltninger støtter snarere end hindrer virksomhedernes vækst.

Kompasset fokuserer med rette på at **fremme innovation gennem en robust kapitalmarkedsunion** og tackle strukturelle hindringer for at **frigøre EU's potentiale inden for deep tech, ren energi og avanceret produktion**, samtidig med at der skabes et frugtbart økosystem for nystartede virksomheder og vækstvirksomheder.

Den endnu ikke afsluttede kapitalmarkedsunion er en påmindelse om, at vi ikke har råd til forsinkelser. Selv om kompasset fremmer en bedre koordinering af de nationale regeringers investeringer, mangler det en klar plan for andre fælles finansieringskilder. Men resten af verden venter ikke på, at vi bliver klar.

Kapløbet er i gang, og nu er tiden inde til at komme op i det højeste gear. Øget konkurrenceevne er ikke kun en økonomisk nødvendighed. Det er nøglen til fælles velstand for alle. **De Europæiske virksomheder er og vil altid være en del af løsningen.**

Konkurrenceevne for enhver pris? Europa må ikke lade sociale rettigheder og arbejdstagerrettigheder sakke bagud

Af EØSU's Arbejdstagergruppe

EØSU's Arbejdstagergruppe advarer om, at de hårdt tilkæmpede sociale rettigheder og arbejdstagerrettigheder ikke bør skubbes til side i EU's bestræbelser på at forblive konkurrencedygtig i den globale økonomi. Opfordringerne til øget deregulering må ikke medføre et tilbageskridt for EU med hensyn til central lovgivning som f.eks. den europæiske søjle for sociale rettigheder.

På baggrund af anbefalingerne i Draghirapporten og Lettarapporten har Kommissionen udsendt en meddelelse om konkurrenceevnekompasset, som har til formål at styrke virksomhedernes aktiviteter, suppleret af de horisontale initiativer, som Kommissionen har fremsat. Målet er at styrke Europas konkurrencefordel.

Arbejdstagergruppen er dybt bekymret over, at sociale rettigheder og arbejdstagerrettigheder risikerer at sakke bagud i processen, da EU tilsyneladende har valgt at holde trit med andre konkurrencedygtige økonomier, uanset hvilke omkostninger det måtte have.

Derfor har Arbejdstagergruppen foreslået en række initiativudtalelser, der behandler spørgsmålet om konkurrenceevne ud fra en betragtning om merværdien af menneskelig kapital. En af dem er det bebudede forslag til udtalelse om Fagforeningernes rolle i forhold til at forbedre produktiviteten. Udtalelsen skal vise, at drivkraften bag produktiviteten i EU (som påvirker konkurrenceevnen) hovedsagelig er investeringer i menneskelig kapital (arbejdstagere) samt i teknologi og innovation.

Fagforeningernes centrale rolle understreges i denne forbindelse, da de forener de enkelte arbejdstagere gennem kollektive overenskomstforhandlinger og kollektive foranstaltninger, hvorved de former dynamikken på arbejdsmarkedet og således bidrager til at opfylde løftet om en konkurrencedygtig økonomi.

På samme måde vil en kommende studie fra Arbejdstagergruppen sigte mod at gøre status over og evaluere situationen for EU-lovgivningen vedrørende den europæiske søjle for sociale rettigheder. Studien vil være et vigtigt redskab til overvågning af socialpolitikken, da Europa i sin søgen efter den gyldne vej mod konkurrenceevne primært forventes at fokusere på sin økonomi.

Endelig vil Arbejdstagergruppen på sit møde i april under kategorien "Arbejdstagernes stemme med henblik på øget demokratisk deltagelse" undersøge de foranstaltninger, der er foreslået til at mindske de reguleringsmæssige byrder for virksomhederne – der betragtes som en faktor, der bremser Europas konkurrenceevne – og deres indvirkning på EU's lovgivning om beskyttelse af arbejdstagere og miljøet, navnlig med hensyn til due diligence i forbindelse med bæredygtighed og virksomheders bæredygtighedsrapportering.

Ny EØSU-undersøgelse fokuserer på prisoverkommelige og bæredygtige boliger i EU

af EØSU's Gruppe af civilsamfundsorganisationer

I perioden mellem 2010 og 2022 steg boligpriserne i EU med 47 %. I samme periode steg huslejepriserne med 18 %. Ifølge Eurostat brugte mere end 10 % af husstandene i byerne og 7 % af husstandene i landdistrikterne i 2023 mere end 40 % af deres disponible indkomst på boligudgifter. For at kaste mere lys over, hvordan vi kan gøre boliger mere bæredygtige og priserne på dem mere overkommelige for alle europæere, bestilte EØSU en undersøgelse, for at se nærmere på de politiske løsningsmodeller for at opnå dette. I dette interview drøfter medforfattere, Agnieszka Maj, økonom, og Karolina Zubel, direktør for miljø, energi og klimaændringer fra Center for Social and Economic Research (CASE), undersøgelsens vigtigste resultater.

Hvad handler denne EØSU-undersøgelse om, og hvorfor er den relevant?

I denne undersøgelse om [bæredygtige boliger til overkommelige priser i EU](#) ser man nærmere på behovet for overkommelige og bæredygtige boliger i EU og fremhæver den rolle, som digitalisering (kunstig intelligens, digitale byggetilladelser, relevante databaser) og socialøkonomiske strukturer spiller. Gennem casestudier fremhæves innovative bestræbelser på at gøre boligpriserne mere overkommelige og gøre boliger mere tilgængelige og bæredygtige. Undersøgelsen indeholder håndgribelige anbefalinger for 2030 og 2050, som er i overensstemmelse med EU's mål om modstandsdygtighed over for klimaændringer, social lighed og økonomisk vækst. Den giver strategisk indsigt i tilpasningen af boligpolitikker til nye udfordringer og fremmer samtidig trivsel i lokalsamfundet.

Hvad er undersøgelsens vigtigste resultater?

Digitalisering udgør en vigtig mulighed for at forbedre effektiviteten inden for boligplanlægning, -byggeri og -forvaltning og kan potentielt reducere omkostningerne og øge bæredygtigheden. Digitaliseringens nuværende betydning for omkostningsbesparelser er imidlertid begrænset. De største hindringer for indførelse af digitale fremskridt omfatter interessenters stålsatte synspunkter, en overbevisning om et lavt investeringsafkast, høje gennemførelsesomkostninger og mangel på incitament, uddannelse og regulering. For at frigøre digitaliseringens fulde potentiale er det nødvendigt med yderligere investeringer i digital infrastruktur, f.eks. ved at gøre digitale platforme interoperable.

Inddragelsen af socialøkonomiske enheder (almennyttige boligforeninger, almennyttige organisationer, kooperativer) udgør en lovende politisk innovation med henblik på at tackle de aktuelle boligudfordringer. Disse enheder tilbyder omkostningseffektive, veltillæggende boligløsninger, der fremmer samhørighed i lokalsamfundet og langsigtet boligstabilitet. Almennyttige boliger og boliger med begrænset gevinstformål i Wien, som tegner sig for 30 % af byens samlede boligudbud, spiller eksempelvis en afgørende rolle med hensyn til at stabilisere boligmarkedet ved at have en prisdæmpende virkning. Dette er med til at holde huslejerne på et overkommeligt prisniveau og forhindrer markedsforvridninger.

Hvad er jeres vigtigste anbefalinger til handling og yderligere forskning på baggrund af resultaterne?

På mellemlang sigt bør EU's boligpolitikker prioritere indførelsen af en "ny europæisk aftale om bæredygtige sociale boliger til overkommelige priser" og et "boligdirektiv" med henblik på en ensartet tilgang på tværs af medlemsstaterne. Landene bør fremme innovative modeller såsom kooperativer og boliger med begrænset fortjeneste, yde fleksibel finansiel støtte til boligprojekter og anvende digitale værktøjer til at forbedre boligløsningerne.

På lang sigt bør boligpolitikkerne anlægge en strategisk og bæredygtig tilgang med vægt på lokale løsninger og løbende overvågning. Digitaliseringen skal standardiseres gennem lovgivning med praksis for den cirkulære økonomi såsom banklån, der er knyttet til bygningers cirkularitet, lejeincitamentet baseret på energieffektivitet og finansieringsinitiativer på græsrodsniveau. Desuden bør begrebet "socialt boligbyggeri" udvides til at omfatte mellemindkomstfamilier i lighed med Wiens model for "samfundsboliger", der fremmer et socialt mix og forebygger gentrificering. Det er også afgørende både at fokusere på nybyggeri og renoveringer og omlægge uudnyttede bygninger for effektivt at imødekomme behovet for boliger.

Fremtidig forskning bør fokusere på inklusive tilgange inden for byplanlægning, byggeri og boligbyggeri for at forbedre tilgængeligheden for alle borgere. Den bør også undersøge, hvordan de nye teknologier såsom kunstig intelligens og automatisering påvirker omkostningsbesparelser og effektiviteten i udvikling og forvaltning af boliger. Desuden bør forskningen undersøge innovative boligmodeller på tværs af EU's medlemsstater og identificere strategier, der kan gøre boliger mere bæredygtige og priserne på dem mere overkommelige.

[Undersøgelsen](#) er blevet bestilt af EØSU på anmodning af Gruppen af civilsamfundsorganisationer.

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Konkurrenceevnekompasset formår ikke at skabe balance mellem virksomhedernes behov og arbejdstagernes rettigheder

Den Europæiske Faglige Samarbejdsorganisation (EFS), Europas største faglige organisation, der repræsenterer 45 mio. arbejdstagere på europæisk plan, har afvist at give sin støtte til konkurrenceevnekompasset, som er Kommissionens plan for styrkelse af EU's økonomi. Ifølge EFS er kompasset i sin nuværende form uacceptabelt. Vi har talt med EFS's generalsekretær, Esther Lynch, om arbejdstagernes vigtigste indvendinger mod kompasset og den skæbne, som den europæiske søjle for sociale rettigheder lider i lyset af nye opfordringer til drastisk deregulering og et stærkere fokus på konkurrenceevne.

Fagbevægelserne i EU har allerede givet udtryk for deres utilfredshed med Kommissionens seneste plan om at puste nyt liv i EU's økonomi. Hvor ligger den største fejl efter din mening i Kommissionens kompas for konkurrenceevne? Hvilke forslag i planen opfatter du som særligt problematiske?

Det største problem med Kommissionens konkurrenceevnekompas er, at det prioriterer deregulering frem for de investeringer, der er nødvendige for at skabe kvalitetsjob, udvikle en stærk europæisk industripolitik og sikre offentlige tjenesteydelser af høj kvalitet. Selv om kompasset anerkender betydningen af kvalitetsjob for en konkurrencedygtig økonomi, stiller det ikke forslag om den nødvendige lovgivning til at styrke rettigheder, forbedre arbejdsvilkår og fremme kollektive overenskomstforhandlinger, men underminerer disse prioriteter ved at fremme deregulering, hvilket kan føre til dårligere arbejdsvilkår og jobusikkerhed.

Et af de mest bekymrende forslag er indførelsen af den 28. selskabsordning, som vil gøre det muligt for virksomheder at drive forretning uden for den nationale arbejdsmarkedslovgivning. Dette kan i allerhøjeste grad underminere beskæftigelseslovgivningen i hele EU og skabe et kapløb mod bunden med hensyn til arbejdstagernes rettigheder og beskyttelse.

På samme måde er et forbud mod overregulering – regeringernes mulighed for at lovgive ud over de minimumsstandarder, der er fastsat i EU-direktiverne – dybt problematisk. Idéen med EU-direktiver, [til forskel fra](#) EU-forordninger, er, at de fastsætter minimumsstandarder for alle lande. At gøre disse standarder til et loft for, hvad der er muligt, vil ikke blot underminere denne idé, men være til stor skade for arbejdstagerne og være ensbetydende med, at hårdt tilkæmpede fremskridt inden for sundhedspleje, uddannelse, sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen og rimelig løn vil blive ødelagt for blot at nævne nogle få eksempler.

Kompassets opfordring til pensionsreformer med udgangspunkt i et længere arbejdsliv er desuden problematisk, da det lægger en urimelig byrde på arbejdstagerne uden at imødekomme behovet for bæredygtige og retfærdige pensionssystemer.

Derudover rammer kompasset voldsomt skævt, da det gavner virksomheder med utallige løfter til forskellige grupper af virksomheder, men ingen konkrete tilsagn om lovgivning, der kunne gavne arbejdstagerne. Dette

omfatter manglen på foranstaltninger til at sikre, at offentlige investeringer anvendes til at skabe kvalitetsjob i stedet for blot at øge virksomhedernes overskud.

Kort sagt formår konkurrenceevnekompasset ikke at skabe balance mellem virksomhedernes behov og arbejdstagernes rettigheder og trivsel, hvilket gør det til et uacceptabelt forslag i sin nuværende form.

Mener du, at gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder nu kan være truet?

På papiret har Kommissionen endnu engang forpligtet sig til den europæiske søjle for sociale rettigheder i sit nyligt offentliggjorte [arbejdsprogram for 2025](#). I praksis er det selvsamme arbejdsprogram imidlertid det første siden 2019, der ikke indeholder noget socialt lovgivningsinitiativ.

Kommissionen har til gengæld foreslået otte "forenklingsretsakter" i løbet af det næste års tid. Ingen bryder sig om at blive overbebyrdet af bureaukrati, og fagforeningerne foreslår aktivt løsninger med henblik herpå, f.eks. [regler om offentlige indkøb](#).

Det er imidlertid indlysende, at de problemer, som EU står over for, ikke vil blive løst gennem forenkling.

Den største trussel mod gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder er den bølge af masseafskedigelser, der bebudes i hele EU. Det vil bringe lønninger og jobsikkerhed i fare, men også pensioner, social beskyttelse og mange af søjlens øvrige principper.

Det er nødvendigt at sikre investeringer for at beskytte og skabe kvalitetsjob, herunder et SURE 2.0-instrument og en stærk EU-investeringsmekanisme, samt at indføre de nødvendige lovgivningsinitiativer, der kan sikre kvalitetsjob.

Hvis en mindre regelbyrde ikke er den rette vej at gå, hvordan kan EU så forbedre sin relevans i den nuværende globale økonomiske situation?

De forhold, der førte til disse fyringer, skyldtes manglende investeringer. Det gælder såvel for private som for offentlige investeringer.

Virksomhederne har dirigeret investeringer væk fra arbejdstagernes løn og hårdt tiltrængt forskning og udvikling og hen imod uproduktiv udlodning af udbytte og aktietilbagekøb, hvilket har hæmmet den grønne og teknologiske udvikling her i EU.

I de seneste år har USA og Kina taget initiativ til større bølger af offentlige investeringer. Samtidig har EU haft travlt med at vedtage nye regler, der har tvunget medlemsstaterne til nedskæringer.

EU er nødt til hurtigst muligt at ændre kurs. Store offentlige investeringer – med sociale krav, der skal sikre, at disse investeringer skaber kvalitetsjob – er en forudsætning for gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder.

Esther Lynch er generalsekretær i [Den Europæiske Faglige Samarbejdsorganisation](#) (EFS) Hun har omfattende fagforeningserfaring fra Irland, fra europæisk og internationalt niveau, og hun har både været vicegeneralsekretær og forbundssekretær i EFS. Under varetagelsen af sine poster er hun gået forrest i bestræbelserne på at styrke arbejdstagernes og fagforeningernes rettigheder, få indflydelse på centrale direktiver om rimelige mindstelønninger, gennemsigtige og forudsigelige arbejdsvilkår samt whistleblowing. Hun har også stået i spidsen for kampagner for den europæiske søjle for sociale rettigheder og rimelig løn.

Hendes indsats har sikret 15 juridisk bindende grænseværdier for eksponering for kræftfremkaldende stoffer og aftaler mellem arbejdsmarkedets parter om digitalisering og reproduktionstoksiske stoffer. Esther har hele livet været feminist og slår til lyd for at sætte en stopper for undervurderingen af det arbejde, der primært udføres af kvinder.

EFS repræsenterer 45 mio. medlemmer fra 94 landsorganisationer i 42 europæiske lande samt 10 europæiske fagsekretariater.

[Bebudet deregulering er et skridt i den rigtige retning.](#)

Af Kinga Grafa

Virksomhederne i EU skal stadig kæmpe med overdrevent bureaukrati, fragmenteret lovgivning og stigende omkostninger. Denne overregulering bremser deres vækst og forhindrer dem i at følge med deres konkurrenter i andre dele af verden. Europa kan ikke blive ved med at gå i ring - iværksætterne har brug for reelle forandringer og ikke flere analyser af de samme hindringer, som vi har kendt til i årevis. Tiden er inde til at gå fra ord til handling, skriver Kinga Grafa fra den polske erhvervssammenslutning Lewiatan.

Kommissionen løftede for nylig sløret for konkurrenceevnekompasset – en køreplan for de næste fem år, der skal styrke EU's økonomiske position og støtte de europæiske virksomheder. Det er de helt rigtige skridt, som Kommissionen nu tager. Erhvervslivet har længe efterspurgt sådanne ændringer, som vil gøre konkurrenceevne og det indre marked til topprioriteter. Men der skal handles nu, hvis EU ønsker at blive en global konkurrent. Med udgangspunkt i en stærk økonomi har vi brug for hurtigst muligt at strømline lovgivningen, mindske energiomkostningerne og sikre effektiv støtte til investeringer og innovation. I lyset af det flygtige geopolitiske miljø har vi også brug for at færdiggøre frihandelsaftaler med vigtige partnere, f.eks. aftaler vedrørende adgang til kritiske råstoffer.

Virksomhederne i EU kæmper i dag stadig med overdrevent bureaukrati, fragmenteret lovgivning og stigende omkostninger. Konkurrenter fra andre dele af verden vokser hurtigere, mens overregulering bremser de europæiske virksomheders vækst. Kommissionen skal fremlægge specifikke reformer, der reelt vil forbedre EU's erhvervsklima. Konkurrenceevnekompasset tager hånd om de største hindringer for vækst og produktivitet i EU såsom høje energiomkostninger, overregulering og mangel på færdigheder og arbejdskraft. Det er den rette vej frem, men det vigtigste er at omsætte det i praksis. Det vil sige at fremsætte lovgivningsforslag og handlingsplaner, der fremmer konkurrenceevnen i stedet for at bremse den.

Det indre marked er en af de største succes historier for den europæiske integration, men dets potentiale skal udnyttes fuldt ud. Det er uacceptabelt, at der fortsat findes hindringer på det indre marked, som blev kortlagt for 20 år siden. Det polske formandskab for Rådet for Den Europæiske Union har mulighed for at ændre på dette, idet fri udveksling af tjenesteydelser er en af formandskabets nøgleprioriteter. Det er afgørende ikke bare for transportsektoren, men også for den voksende gruppe af virksomheder, der udbyder liberale tjenesteydelser. Desværre er der i Letta- og Draghirapporterne ikke tilstrækkelig opmærksomhed om dette spørgsmål. Enrico Letta har i sin rapport alene fokus på bygge- og anlægssektoren og på detailhandelen, mens Mario Draghi ikke har taget hensyn til Kommissionens vurderinger af de yderligere skridt, der kunne frigøre tjenestemarkedets potentiale. På den positive side fremhæves det i Sauli Niinistös rapport, at tjenesteydelser spiller en rolle i opbygningen af modstandsdygtighed og sikkerhed. Det er ikke nødvendigt at overbevise nogen om, hvor vigtigt dette er i det aktuelle geopolitiske landskab. Det er på denne baggrund, at Kommissionen foreslår den "28. ordning" - et fælles regelsæt for beskatning, arbejdsret og selskabsret. Initiativet sigter mod at forenkle grænseoverskridende aktiviteter, navnlig for SMV'er, men vi ved endnu ikke nok om forslaget til at kunne vurdere det.

Meddelelsen om deregulering og strømlinet lovgivning er et klart skridt i den rigtige retning. Tiden er imidlertid inde til at omsætte forslagene i praksis, og det bliver nødt til at handle om mere end blot at mindske indberetningsbyrden. Vi håber, at Kommissionen vil foretage en grundig revision af EU-lovgivningen, som vil blive omsat til specifikke forslag til, hvordan man hurtigt kan forbedre EU's lovgivningsrammer.

Vi ser frem til forummet for det indre marked i Kraków og afventer konklusionerne af den offentlige høring, der inkluderer Lewiatans medlemmer. Målet vil være at forberede den næste strategi for det indre marked.

Tiden er inde til at gå fra ord til handling og gennemføre løsninger, der virkelig frigør potentialet for udvikling af det europæiske erhvervsliv. Det vil være afgørende med dialog mellem EU-institutionerne og arbejdsmarkedets parter, hvis der skal findes løsninger, der opfylder virksomhedernes reelle behov. Hvis vi ikke træffer modige beslutninger, mister vi værdifuld tid og sakker bagud i den globale konkurrence.

Kinga Grafa er vicegeneraldirektør med ansvar for europæiske anliggender i [Lewiatan Confederation](#) og fast repræsentant i BusinessEurope. Hun er uddannet politolog og journalist og har indhentet sin erfaring om EU's funktionsmåde gennem sit arbejde for Kontoret for Udvalget for Europæisk Integration (2008-2009) og Europa-Parlamentet (2009-2014). Hun er også medforfatter til en bog om det polske aristokrati og forfatter til videnskabelige publikationer om amerikansk udenrigspolitik, den amerikanske elite og kulturelt diplomati.

Future 500: Opskalering af europæiske virksomheder skal sikre global succes

"Det er tid til at tage konkrete skridt fremad med udgangspunkt i Draghirapporten, inden dens budskaber går tabt i de politiske korridorer. Vi har brug for gode strategier og beslutningstagere, der er i stand til at gå videre end rapporten og udvikle strategier for EU's industripolitik". Sådan lyder det fra den kroatisk iværksætter og videnskabsmand Stjepan Orešković. Sammen med Jörn Fleck, der er ledende direktør for den transatlantiske tænketank Atlantic Council, præsenterede han det ambitiøse initiativ Future 500 på den offentlige internationale konference Conclave II i Bruxelles. Future 500 er en del af Atlantic Councils bredere platform SEEUS Futures og har til formål at udpege og støtte 500 europæiske virksomheder med potentiale til betydelig vækst og global indvirkning. Målet er at hjælpe Europas nye iværksættere med at konkurrere globalt samt styrke Europas tilstedeværelse på den internationale økonomiske scene. Stjepan Orešković har fortalt os mere om projektet.

Kan du kort præsentere grundtanken bag Future 500-projektet?

Initiativet trækker på viden fra vigtige rapporter om Europas fremtid udarbejdet af Mario Draghi, Enrico Letta og Manuel Heitor, som er blevet analyseret ud fra både videnskabsfolks og iværksætteres perspektiv. Det rejser en række kritiske spørgsmål: Hvem skal gennemføre disse planer for konkurrenceevnen og det nyligt offentliggjorte konkurrenceevnekompasset? Hvilke mekanismer vil der blive anvendt? Hvilke omkostninger vil det have? Og hvilke resultater kan man forvente sammenlignet med de seneste resultater i amerikanske højvækstvirksomheder? Future 500-projektet er en hjørnesteen i SEEUS-plattformen, der repræsenterer USA, EU og Sydøsteuropa og har til formål at fremme synligheden og samarbejdet mellem disse regioner. Det er strategisk udformet til at tage hånd om Europas presserende behov for at fremme et dynamisk miljø, der giver lokale virksomheder mulighed for at blive ledere på globalt plan. Initiativet har fokus på at tilvejebringe venturekapital, strategisk rådgivning og internationalt netværkssamarbejde, hvor man kan lære af eksperter som **Dani Rodrik** fra Harvard University og **Beata Jaworcik** fra EBRD om, hvordan man udvikler industripolitikker i det 21. århundrede, der forbedrer vores konkurrenceevne betydeligt.

Har I allerede potentielle kandidater til de 500 virksomheder, I regner med at udvælge? Hvilke grundlæggende krav skal en virksomhed opfylde for blive udvalgt?

Vi har endnu ikke udvalgt nogen specifikke virksomheder, men Future 500 vil være rettet mod virksomheder med potentiale for skalerbarhed og hurtigt vækst. Det vil være en åben og løbende proces, hvor vi prioriterer økonomisk potentiale, innovation og strategisk betydning inden for virksomhedernes respektive sektorer. Vi vil også forsøge at etablere partnerskaber med multilaterale udviklingsbanker og investorer, der allerede hjælper virksomheder med at blive konkurrencedygtige. Vi har fokus på virksomheder, der allerede udviser en solid vækstkurs, innovationskapaciteter og ambitioner om at opskalere globalt. Det vil sikre, at virksomhederne ikke kun er markedsledere, men også banebrydere inden for teknologi og

forretningsmodeller. Vi vil bygge videre på erfaringerne fra store projekter som Scale-Up Europe, som samler stiftere, investorer, erhvervsledere og forskere med det formål at gøre Europa til hjemsted for teknologiske frontløbere. For EU's kandidatlande vil disse potentielt udvalgte virksomheder have særlig afgørende betydning, da de vil inkorporere principperne for den nye økonomi og fungere som rollemønstre for ambitiøse, internationalt konkurrencedygtige virksomheder, der ikke overvejende afhænger af national finansiering fra skatteyderne.

Hvor optimistisk er du med hensyn til Europas potentiale i den globale konkurrence?

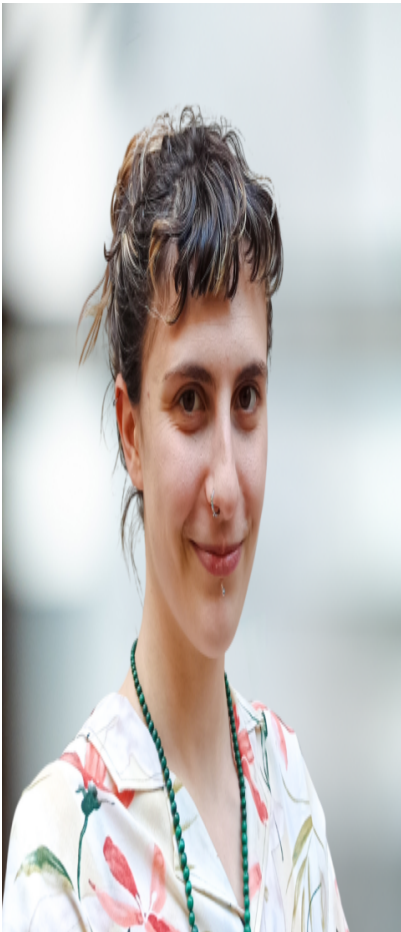
Der er betydelig grund til at være optimistisk med hensyn til Europas kapacitet til at styrke sin globale konkurrenceevne og bevæge sig væk fra den fremherskende tendens til selvmedlidenhed. Benchmarket for det samlede aktieafkast i euroområdet, siden vi bevægede os ind i dette "bull-marked" sidst i 2022, har været højere end for S&P 500, hvis man ikke medregner Nvidia. De europæiske social- og sundhedssystemer holder folk sunde og aktive i længere tid med meget lavere omkostninger, hvilket har en positiv indvirkning på produktiviteten og konkurrenceevnen i vores økonomi på globalt plan.

Vi forsøger at efterleve Immanuel Kants begreb om "ægte entusiasme", som han nævnte i forbindelse med den franske revolution. Med denne tankegang kan udfordringer blive en motiverende kraft og føre til tilsyneladende uovervindelig beslutsomhed. Vi har brug for færre rigmænd og unge hvalpe – den rige elite, der hviler på laurbærrene, og overdrevent lydige, uambitiøse følgere – som i de seneste to årtier har haft nogle fordele. Vi har i stedet brug for "sultne unge mennesker" – drevne og ambitiøse individer, der er klar til at tage udfordringerne op.

Future 500-initiativet skal proaktivt tage hånd om de kroniske problemer, der fremhæves i rapporterne om konkurrenceevnen, såsom behovet for dristig innovation og opskalering af virksomheder. Europas globale position vil i høj grad afhænge af vores evne til at integrere avancerede teknologier, fremme iværksættertalent og finjustere industripolitikkerne til at støtte inklusiv vækst. Ved at udnytte vores veluddannede arbejdsstyrke, rige innovative arv og traditionelle og nye industrisektorer – og tage hånd om spørgsmål som fragmenteret lovgivning og ubalance på markedet – sigter initiativet mod at skabe et frugtbart miljø for erhvervsledere og innovatorer.

Kort sagt er Future 500-initiativet et vigtigt skridt i retning af at teste Europas økonomiske landskab og positionere kontinentet som en global konkurrent ved at fremme virksomheder med stort potentiale og styrke iværksætterøkosystemet. Vi har ingen chance for at klare os i konkurrencen, hvis vi ikke kender vores konkurrenter.

Stjepan Orešković er videnskabsmand og iværksætter. Han er medlem af European Academy of Science and Arts og stifter af [Bosqar Invest](#). Under hans families ledelse voksede Bosqar Invests arbejdsstyrke fra 300 til over 16.000 medarbejdere på fem år, hvilket demonstrerer en fremragende strategi for opskalering, der integrerer videnskab, teknologi, investeringer fra pensionsfonde og andre fonde og modigt iværksætteri – en vigtig tilgang, som der slås til lyd for i Mario Draghis rapport. Dette strategiske fokus har sandsynligvis påvirket Atlantic Councils iværksættelse af Future 500-projektet, som han her fortæller om.

[ECCJ siger nej til omnibuspakken: Det bør ikke være erhvervslivets interesser, der styrer EU's politik](#)

Kommissionen vil snart fremlægge en pakke af lovgivningsreformer om virksomheders rapporteringsforpligtelser, den såkaldte "omnibuspakke". Pakken har til formål at forenkle og strømline bæredygtighedsbestemmelserne og gøre rapporteringsforpligtelserne mere enkle for virksomhederne. Siden pakken blev bebudet i november, har den sendt chokbølger igennem hele EU og givet anledning til megen debat og modstand fra forskellige grupper. [Civilsamfundsorganisationer](#), [fagforeninger](#), [virksomheder](#), [investorer](#), [jurister](#) og [forskere](#) har alle udtrykt bekymring for, at omnibuspakken risikerer at føre deregulering med sig, og de opfordrer derfor indtrængende Kommissionen til at beskytte snarere end at svække disse instrumenter. Andriana Loredan fra European Coalition for Corporate Justice (ECCJ) forklarer, hvad der står på spil, og hvorfor civilsamfundsorganisationer som ECCJ er imod omnibuspakken.

Konkurrenceevne brugt som påskud for deregulering af hårdt tiltrængte bestemmelser om bæredygtighed

Omnibuspakken fokuserer på tre centrale bæredygtighedsinstrumenter, der er kernen i den europæiske grønne pagt, nemlig direktivet om virksomheders bæredygtighedsrapportering (CSRD), direktivet om virksomheders due diligence i forbindelse med bæredygtighed og klassificeringsforordningen. Denne pakke er et direkte resultat af den nye Kommissions kursskifte, som begyndte med Mario Draghis rapport om [fremtiden for den europæiske konkurrenceevne](#) i september 2024. Draghirapporten tilskriver til dels stagnationen på EU's markeder uforholdsmæssigt store regelbyrder for virksomhederne, men ignorerer meget belejlige andre vigtige faktorer såsom den olie-, gas- og fødevarainflation, som skyldes multinationale selskabers spekulation. Ifølge Draghirapporten er EU's ramme for bæredygtighedsrapportering og due diligence en stor kilde til regelbyrden. Uden bevis for sammenhængen mellem bæredygtighedslovgivningen og den opfattede mangel på konkurrenceevne i EU er dette snævre perspektiv blevet et påskud for potentielt at afvikle lovgivningen om bæredygtighed helt.

Med netop denne omnibuspakke har Kommissionen til hensigt at forenkle nogle af de mest kritiske instrumenter, der for nylig blev vedtaget for at tage hånd om de store virksomheders indvirkning på mennesker og miljø. Der er bl.a. tale om direktivet om virksomheders due diligence i forbindelse med bæredygtighed, som først blev vedtaget sidste år og endnu ikke er blevet implementeret.

Enhver diskussion af omnibus' indhold er på nuværende tidspunkt ren spekulation. En af de største risici i forbindelse med omnibus er imidlertid, at der igen bliver sat juridisk spørgsmålstejn ved bæredygtighedsinstrumenterne, hvilket kan føre til genforhandling af centrale bestemmelser (såsom

civilretligt ansvar eller klimaomstillingsplaner i henhold til direktivet om virksomhedernes due diligence i forbindelse med bæredygtighed). ECCJ er stærkt imod at tage allerede vedtaget lovgivning om bæredygtighed op til revision. Det vil øge den lovgivningsmæssige usikkerhed, bringe virksomhedernes respekt for menneskerettighederne og miljøet i fare og straffe frontløbere.

Uforholdsmæssig stor indflydelse fra erhvervslivet midt i en mangelfuld høringsproces

Meddelelsen om omnibuspakken og Kommissionens udarbejdelse af forslagene er foregået med en fuldstændig mangel på gennemsigtighed og [uden hensyntagen til EU-traktaten eller Kommissionens egne procedureregler](#).

Kommissionen har til hensigt at fremlægge sit omnibusinitiativ inden for en meget kort tidsramme, hvilket ikke giver mulighed for en passende konsekvensanalyse og offentlig høring. Denne tilgang er uforenelig med retten til at deltage i EU's beslutningsprocesser, som er et demokratisk princip, der er beskyttet af EU-traktaten. Det strider også mod Kommissionens egne retningslinjer for bedre regulering, som kræver en bred og gennemsigtig høring af interessenter under Kommissionens politiske beslutningsproces.

I stedet afholdt Kommissionen i februar 2025 [noget, der skulle forestille at være en høring](#), et såkaldt "[realitetstjek](#)", med en lille, udvalgt gruppe af interessenter, primært store virksomheder og erhvervs sammenslutninger. Mange af disse virksomheder er lige nu involveret i retssager som følge af anklager om overtrædelser af menneskerettighederne eller miljøreglerne i forbindelse med deres egne aktiviteter eller i deres værdikæde. Det er derfor i deres egen interesse at svække bæredygtighedslovgivningen på bekostning af arbejdstagerne, lokalsamfundene og klimaet. Desuden stod den uforholdsmæssigt store repræsentation af store virksomheder i skarp kontrast til underrepræsentationen af civilsamfundet. Civilsamfundsorganisationer, fagforeninger og mindre virksomheder var kun symbolsk repræsenteret, mens ofre for virksomhedsmisbrug og virksomheder, der slår til lyd for bæredygtighedsregler, var fuldstændig udelukket fra drøftelserne.

Omnibuspakken: en potentiel trussel mod ambitiøse klimapolitikker

Kommissionsformand Ursula von der Leyen og kommissær Valdis Dombrovskis, som fører tilsyn med hele "forenklingsindsatsen", synes at købe ind på de største og mest magtfulde virksomheders dagsorden. Kommissionens vigtigste partnere i forbindelse med det såkaldte realitetstjek var således bl.a. virksomheder, hvis forretningsaktiviteter bidrager væsentligt til klimaændringerne, og som har en interesse i mindre skrappe klimaforpligtelser, f.eks. virksomheder i olie- og gassektoren, den petrokemiske industri samt bil- og finanssektoren. I betragtning af den nuværende klimakrise og dens negative konsekvenser for mennesker og miljø giver dette anledning til bekymring for, om omnibuspakken vil være et tilbageskridt for klimapolitikkerne.

Kommissionen bør prioritere implementering frem for deregulering

Hvis Kommissionen virkelig bekymrer sig om konkurrenceevnen, om at reducere regelbyrden og om menneskerettigheder og klimaretfærdighed, bør den overveje, hvordan bæredygtighedsinstrumenterne kan implementeres effektivt. Dette kan let gøres ved at udarbejde retningslinjer, der kan hjælpe virksomheder og medlemsstaternes myndigheder som angivet i direktivet om virksomheders due diligence i forbindelse med bæredygtighed, samt ved at udvikle finansiering og kapacitetsopbygning. En sådan tilgang vil imødekomme Draghirapportens kritik af manglende retningslinjer, der gør det lettere at anvende EU's bæredygtighedslovgivning.

I sidste ende er en hemmelig omskrivning af afgørende bæredygtighedsregler bag lukkede døre med nogle af verdens største virksomheder næppe vejen til at opnå reel konkurrenceevne.

Andriana Loredan er politisk medarbejder ved European Coalition for Corporate Justice (ECCJ) og har beskæftiget sig med direktivet om virksomheders due diligence i forbindelse med bæredygtighed, siden forslaget blev offentliggjort i 2022. Hun har tidligere beskæftiget sig med erhvervslivet og menneskerettigheder ud fra et perspektiv om tvangsarbejde ved Anti-Slavery International.

Årtiers hårdt tilkæmpede resultater på miljøområdet og det sociale og økonomiske område må ikke sættes på spil

EU må ikke falde for fristelsen til deregulering, da det kun vil skabe usikkerhed for virksomhederne, svække den bæredygtighedsbårne konkurrenceevne og sænke borgernes trivsel og tillid, siger Danny Jacobs, generaldirektør for Flanderns miljønetværk *Bond Beter Leefmilieu - BBL*. Han fortalte os om miljø-NGO'ernes bekymringer over EU's seneste forslag om regelforenkling, som de frygter vil køre de vigtige ambitioner i den europæiske grønne pagt ud på et sidespor.

Kan du sige noget om Kommissionens seneste initiativer om deregulering, f.eks. konkurrenceevnekompasset eller omnibuspakken?

Kommissionen har fremlagt en dagsorden for deregulering og forenkling, der er drevet af økonomi, som risikerer at sætte hårdt tilkæmpede resultater på miljøområdet og det sociale og økonomiske område på spil. Dette spændingsforhold mellem at tilpasse og bevare EU-retten gør det vanskeligt for EU at sætte en klar kurs.

Kommissionens konkurrenceevnekompasset, som blev fremlagt i slutningen af januar, er et ekko af erhvervslivets bekymringer over energiomkostninger og økonomiske udfordringer, men ignorerer vigtige prioriteter som nulforurening og borgernes trivsel og udstikker ikke en kurs for Europas økonomi mod en ren, velstående og cirkulær fremtid. Der er en risiko for, at kompasset leder Europa på afveje. Fremmer man konkurrencedygtig dekarbonisering uden at medtænke sociale mål og miljømål, undergraver man EU-institutionernes egentlige formål, nemlig at tjene og forsvare almenvellet.

Det, der bekymrer civilsamfundsorganisationerne, er kompassets risikofyldte forenklingsmål på 25 %. Strømlining af lovgivningen er godt, men forenkling uden grundige analyser kan svække den kritiske sundheds-, social- og miljøbeskyttelse. Det er ikke regulering, der hæmmer erhvervslivets innovation, men snarere fraværet af klare regler. Yderligere deregulering vil kun skabe et klima af usikkerhed, straffe firstmovers – altså virksomheder, der går forrest – og bringe fremskridt og bæredygtighed i fare.

Vi er også bange for, at dette pres for forenkling vil ske på bekostning af miljømål og sociale mål. Der er mange mangler i direktivet om virksomheders bæredygtighedsrapportering, direktivet om virksomheders due diligence i forbindelse med bæredygtighed og EU's klassificeringssystem, og de er ikke nær så

vidtgående, som de kunne have været. Hvis disse direktiver fra et allerede lavt udgangspunkt svækkes yderligere, bliver de meningsløse.

Et andet konkret eksempel viser, hvad der sker lige nu. I Flandern har der været et enormt problem med PFAS i de senere år. En stor del af jorden er forurennet med disse kemikalier, og hundredtusindvis af borgere er berørt. En begrænsning eller et forbud i henhold til kemikalielovgivningen (REACH) anses for at være det mest effektive redskab til at inddæmme risiciene fra stoffer som PFAS, der anvendes i industrielle processer og i produkter (blandinger og varer). Hvis Kommissionen ændrer på sin opfattelse af, at streng REACH-lovgivning er vigtig, vil det øge risikoen for eksponering for farlige kemikalier. Det vil være skadeligt for folkesundheden. Virksomhederne vil være underlagt færre forpligtelser til at søge efter sikre alternativer, hvilket vil hæmme innovationen inden for bæredygtig kemi. Miljøforureningen kan blive mere udbredt, da mindre skrappe regler fører til flere farlige udledninger og mere farligt affald. Forbrugerne vil være i større risiko, fordi der ikke vil blive foretaget grundige kontroller af giftige stoffer i produkter. Konsekvensen kan blive, at europæiske virksomheder sakker bagud i den globale omstilling til sikrere og mere miljøvenlige produkter og mister markedsandele til konkurrenter, der griber muligheden for fremtidssikre innovationer.

Hvor fortrøstningsfuld er du med hensyn til den grønne pagts fremtid i lyset af Kommissionens nyligt bebudede kurs for at sætte skub i den europæiske økonomi?

Kommissionens arbejdsprogram for 2025 indeholder både løfter og risici. Tilsagnene om dekarbonisering og prisoverkommelig energi signalerer, at kursen kan være sat mod et renere og mere modstandsdygtigt Europa, men der er en risiko for, at nogle af de vigtigste ambitioner i den europæiske grønne pagt bliver kørt ud på et sidespor. Der er voksende bekymring over den foreslåede omnibusforordning, som under dække af "forenkling" kan blive en bagdør til deregulering af virksomhedernes ansvar. De seneste tendenser viser, at forenkling ofte anvendes til at svække vigtige beskyttelsesforanstaltninger, fra kemikalielovgivning til landbrug. Et kras eksempel herpå er den forhastede reform af den fælles landbrugspolitik i marts 2024, som fjernede grønne beskyttelsesforanstaltninger. Nu er der en fare for, at den længe ventede revision af REACH, der engang blev italesat som et redskab, der skulle beskytte folkesundheden og miljøet, bliver pakket fint ind som "forenkling" med det formål at lempe reglerne for industrien.

For blot nogle få måneder siden lovede kommissionsformand Ursula von der Leyen at holde kursen mod alle målene i den europæiske grønne pagt. Alligevel fortæller det nuværende arbejdsprogram en anden historie om nedprioritering af netop de mål, hvor der er hårdest brug for handling – især ambitionen om nulforurening.

Mener du, at den foreslåede deregulering kan få negative virkninger for bæredygtigheden og de fremskridt, der hidtil er opnået?

EU må ikke falde for fristelsen til deregulering, da det kun vil bringe den lovgivningsmæssige sikkerhed og forudsigelighed for virksomhederne i fare, på lang sigt svække den bæredygtighedsbårne konkurrenceevne og undergrave borgernes trivsel og tillid.

EU er nødt til at sikre, at mindre bureaukrati ikke er ensbetydende med mindre beskyttelse af miljøet og folkesundheden. Intelligent implementering bør styrke, ikke svække den europæiske grønne pagt. En svækkelse af vigtig miljø- og socialbeskyttelse under dække af mindre bureaukrati er ikke en strategi for økonomisk styrke. Det er et letsindigt tilbageskridt, som vil sabotere netop de regler, der skal fremtidssikre vores økonomi. Alt dette øger den alarmerende risiko for at tilbagerulle et årtis fremskridt mod bæredygtighed.

Samtidig er der et stadigt større pres på civilsamfundet i hele EU med restriktive love om udenlandske agenter, hårdhændet håndtering af protester og nedskæringer af midler, som alle udgør en trussel mod de

grundlæggende rettigheder. Det europæiske demokratiskjold og EU's kommende strategi for civilsamfundet skal levere andet end blot symbolske løfter – de skal sikre juridisk beskyttelse, bæredygtig finansiering og en struktureret civil dialog med EU-institutionerne. Kommissionens arbejdsprogram skal prioritere beskyttelse af demokratiet ved at styrke civilsamfundet. Uden et uafhængigt civilsamfund med rigelige ressourcer er selve Europas demokrati i fare.

Danny Jacobs er generaldirektør for [Bond Beter Leefmilieu – BBL](#) (en sammenslutning af 135 miljø-NGO'er i Flandern, Belgien) og en af de belgiske repræsentanter i [Det Europæiske Miljøkontor](#) (Europas største netværk af borgerorganisationer på miljøområdet, som repræsenterer omkring 30 millioner individuelle medlemmer og støtter).

Redaktør

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Laura Lui (ll)

Bidragydere til denne udgave

Christian Weger (cw)
Daniela Vincenti (dv)
Dimitra Panagiotou (dm)
Erika Paulinova (ep)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Laura Lui (ll)
Leonard Mallet (lm)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Samantha Falciatori (sf)
Parminder Shah (sp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinering

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Adresse

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,

B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EESC info is published nine times a year during EESC plenary sessions. EESC info is available in 24 languages
EESC info is not an official record of the EESC's proceedings; for this, please refer to the Official Journal of the European Union or to the Committee's other publications.

Reproduction permitted if EESC info is mentioned as the source and a link is sent to the editor.

02/2025